

Izvještaj o transparentnosti 2021

Naš neumoljivi fokus na kvalitetu

KPMG u Bosni i Hercegovini

---

kpmg.ba

KPMG Vrijednosti

Naše Vrijednosti predstavljaju ono u što vjerujemo, i što je važno za nas kao organizaciju. Svakodnevno smo vođeni njima, i daju nam smjernicu kako da djelujemo, donosimo odluke, radimo jedni sa drugima, našim klijentima, kompanijama kojima pružamo usluge revizije, i svim našim dioničarima.

Naše Vrijednosti su:

- **Integritet:** Radimo ono što je ispravno.
- **Izvrsnost:** Nikada ne prestajemo učiti i unapređivati se.
- **Hrabrost:** Razmišljamo i djelujemo hrabro.
- **Zajedno:** Poštujemo jedni druge i izvlačimo snagu iz naših različitosti.
- **Za bolje:** Radimo ono što je važno.

Vrijednosti KPMG-a izražavaju naša utemeljena uvjerenja, a u 2020. godini izmijenjena je terminologija kako bismo istakli naše vrijednosti, učinili ih jednostavnijim i lakšima za zapamtiti kako bismo svakome od nas pomogli da ih svakodnevno utjelovljujemo.

Sadržaj

1	Poruka Partnera za reviziju	3
2	Živimo našu kulturu i vrijednosti	6
3	Primjena stručnosti i znanja	10
4	Prihvatanje digitalne tehnologije	12
5	Njegovamo raznolike stručne timove	14
6	Saradnja sa prihvatljivim klijentima i angažmanima	16
7	Nezavisnost i etičnost	20
8	Pružanje kvalitetnih angažmana	22
9	Procjena rizika za kvalitet	24
10	Efikasna komunikacija	25
11	Nadzor i korektivne mjere	26
12	Finansijske informacije	28
13	Primanja Partnera	29
14	KPMG mreža	30
15	Izjava Uprave KPMG u BiH	31
16	Prilozi	32

Poruka Partnera za reviziju

KPMG B-H d.o.o. za reviziju („KPMG u BiH“ ili „Društvo“) Vam sa zadovoljstvom predstavlja svoj Izvještaj o transparentnosti („Izvještaj“) za poslovnu godinu koja je završila 30. septembra 2021. godine, pripremljenog u skladu s važećim zakonskim propisima.

Napominjemo da na osnovu Saglasnosti Ministarstva finansija Federacije Bosne i Hercegovine br. 04-14-1-5439-1/16 V.F. od 31. augusta 2016. godine odnosno Rješenja o promjeni poreske godine Ministarstva finansija Republike Srpske br. 06.05/491-395/16 od 18. oktobra 2016. godine, KPMG u BiH sačinjava i prezentuje finansijske izvještaje za period od 1. oktobra do 30. septembra, sve u skladu sa članom 36. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine odnosno članom 19. stav 2. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

U svrhu izrade ovog Izvještaja, finansijski pokazatelji u istom predstavljeni su na osnovu podataka za period od 1. oktobra 2020. do 30. septembra 2021. godine.

Cilj ovog Izvještaja o transparentnosti jeste da čitaocu pruži pristup informacijama kao što je propisano članom 82. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH (Službene novine FBiH 15/2021) i članom 45. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik RS, 94/15, 78/20).

Naša vizija je da budemo jasan izbor za naše klijente, naše partnere, naše ljude i društvo u cjelini.

Da bi se naša vizija o tome da budemo Vaš jasan izbor ostvarila, moramo ostati posvećeni kvalitetu, etici, nezavisnosti, integritetu i inovativnosti. Naša predanost je zasnovana na jakom skupu osnovnih vrijednosti i kulture koja njeguje otvorenu i iskrenu komunikaciju između raznih organizacija. Takvo opredjeljenje se vodi sa vrha, od rukovodstva Društva, ali je u konačnici odgovornost svih naših partnera, direktora i radnika.

Kada je riječ o reviziji, preuzimamo veliku odgovornost koju imamo ne samo prema našim klijentima već i u odnosu na javni interes. Kvaliteta revizije stoga je ključni strateški imperativ za nas. Ona je osnova javnog povjerenja. Zalažemo se za blisku saradnju s našim regulatorima, odborima za reviziju i drugim akterima poslovnog života i kontinuirano ulažemo i radimo na poboljšanju kvaliteta naše revizije. Naš sistem kontrole kvaliteta uključuje brojne procese, kontrole i aktivnosti dizajnirane da adresiraju pitanje kvaliteta revizije u strukturiranom okviru.

Preporučujemo Vama, našim klijentima, potencijalnim klijentima i drugim akterima da nas kontaktirate ukoliko želite da razgovarate o bilo kom pitanju iz ovog Izvještaja. Bilo bi nam drago da porazgovaramo o našem pristupu i pogledima s Vama.

Vedran Vukotić
Partner, Izvršni direktor
KPMG u BiH
31. januara 2022. godine

Kvaliteta revizije je osnov za održavanje povjerenja javnosti i ključno je mjerilo na kojem se temelji naša profesionalna reputacija.

„Kvalitetu revizije“ definišemo kao ishod konzistentnog provođenja revizije, u skladu sa zahtjevima i namjerom primjenjivih profesionalnih standarda, unutar jakog sistema kontrole kvaliteta.

Sve naše vezane aktivnosti provode se uz najveći nivo objektivnosti, nezavisnosti, etičnosti i integriteta.

Živimo našu kulturu i vrijednosti

Nije važno samo ono što radimo u KPMG-u: također pazimo na način na koji to radimo. Naše vrijednosti su naša temeljna uvjerenja, koja vode i ujedinjuju naše postupke i ponašanja. Zajednički za sve funkcije i za svaku državu, jurisdikciju i teritoriju na kojima djelujemo, oni su temelj naše jedinstvene kulture.

Poticanje prave kulture, počevši sa tonom na vrhu

Ton na vrhu

Globalno vodstvo KPMG-a, u saradnji s regionalnim vodstvima te upravama društava članica, ima ključnu ulogu u usvajanju naše predanosti prema kvaliteti i najvišim standardima profesionalne izvrsnosti. Kultura bazirana na kvaliteti, integritetu i etici neophodna je u organizaciji koja provodi reviziju i ostale usluge na koje se dioničari oslanjaju.

U KPMG u BiH promoviramo kulturu u kojoj se potiče na konsultacije i prepoznajemo to kao našu snagu.

KPMG Vrijednosti istaknute su u Prilogu A.

U KPMG-ovom Globalnom kodeksu ponašanja navedene su odgovornosti koje svako od osoblja KPMG-a ima prema drugima, našim klijentima i javnosti. Pokazuje kako naše vrijednosti nadahnjuju naše najveće težnje i vode sva naša ponašanja i postupke. Definira što znači raditi u KPMG-u i biti dio njega, kao i naše individualne i kolektivne odgovornosti.

Naše vrijednosti leže u srcu načina na koji radimo. Činiti pravu stvar, na pravi način. Stalno. Oni upravljaju našim svakodnevnim ponašanjem, vode naše odluke i oblikuju našu ličnost. Oni čine temelj otporne kulture spremne integritetom odgovoriti na izazove, tako da nikada ne gubimo iz vida svoju glavnu odgovornost da zaštitimo javni interes. Potiču nas naprijed - kroz naš rad i primjer koji dajemo - dok ulijevamo povjerenje i osnažujemo promjene u cijelom svijetu.

Svi u KPMG-u imaju odgovornost pridržavati se Globalnog kodeksa ponašanja i potvrditi svoje poštivanje Kodeksa. Svi u KPMG-u također moraju redovito pohađati obuku koja pokriva Kodeks. Predani smo preuzimanju odgovornosti za ponašanje koje je konzistentno u skladu sa Kodeksom. Svi pojedinci ohrabruju se reći ukoliko vide situaciju zbog koje im je neugodno ili koja nije u skladu sa Kodeksom.

Štoviše, svi u KPMG-u odgovorni su za prijavljivanje - i dužni su prijaviti - bilo koju aktivnost koja bi potencijalno mogla biti nezakonita ili kršiti naše vrijednosti, politike KPMG-a, važeće zakone, propise ili profesionalne standarde.

Da bi se to zaštitilo, svaka firma članica KPMG mora utvrditi, iskomunicirati i održavati jasno definisane kanale kako bi se KPMG osoblju i trećim stranama omogućilo postavljanje pitanja o, izražavanje zabrinutosti u vezi sa, pružiti feedback i obavijestiti o pitanjima koje je potrebno prijaviti, bez straha od odmazde, u skladu sa primjenjivim zakonskim odredbama.

Međunarodni KPMG Hotline broj je mehanizam za sve partnere KPMG-a, zaposlenike, klijente i treće strane da povjerljivo prijave KPMG International zabrinutost u vezi s određenim područjima djelovanja, aktivnosti firmi članica KPMG-a ili KPMG osoblja.

Svim firmama i osoblju KPMG zabranjeno je uzvratiti pojedincima koji pokažu hrabrosti dobronamjernog ukazivanja na nepravilnosti. Uzvratanje je ozbiljno kršenje Kodeksa i svaka osoba koja poduzme odmazdu podliježe disciplinskoj politici svoje firme.

Globalna anketa zaposlenika (*eng.* Global People Survey) omogućava rukovodstvu KPMG-a u Bosni i Hercegovini i KPMG International-a uvid u rezultate koji se odnose na održavanje KPMG vrijednosti. KPMG u Bosni i Hercegovini i KPMG International prate rezultate i poduzimaju odgovarajuće radnje kako bi komunicirali i odgovorili na sve nalaze.

Sistem kontrole kvaliteta

Ton na vrhu, vodstvo i jasan skup Vrijednosti i ponašanja ključni su za postavljanje okvira kvalitete. Međutim, njih treba poduprijeti sistem kontrole kvalitete koji nas drži odgovornima da ispunimo najviše profesionalne standarde.

KPMG nastavlja značajno ulaganje u kvalitetu revizije diljem globalne organizacije. Gradimo naše zdrave temelje kvaliteta revizije, načinom na koji upravljamo KPMG firmama članicama kao i na način na koji KPMG firme članice obavljaju revizorske angažmane.

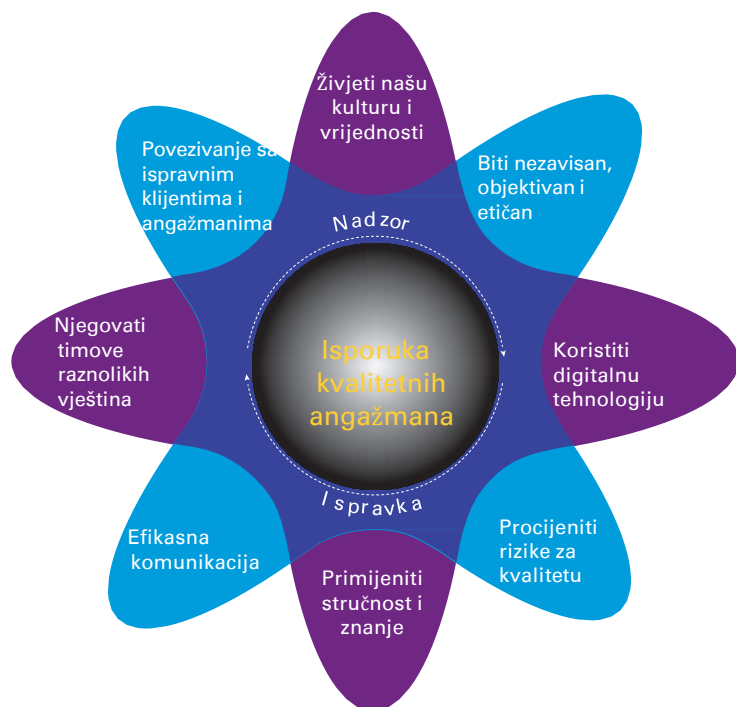
To podrazumijeva neprestano ulaganje u sistem upravljanja kvalitetom revizije, pojačanu podršku i omogućavanje najboljih tehnologija i alata za timove na angažmanima.

Globalni program kvalitete revizije KPMG-a podržava konzistentno raspoređivanje ulaganja kako bi se unaprijedio i poticao jedinstven pristup.

Robustan i dosljedan sistem kontrole kvalitete osnov je za pružanje kvalitetnih usluga. KPMG International ima politike kontrole kvalitete koje se primjenjuju na sve KPMG firme članice. Oni su uključeni u KPMG-ov Globalni priručnik za upravljanje kvalitetom i rizicima (GQ&RM Manual), a koji se odnosi na svo osoblje KPMG-a.

Kako bismo usvojili novu međunarodnu normu o upravljanju kvalitetom (ISQM 1) koju je odobrio IAASB i koja će stupiti na snagu u decembru 2022. godine, KPMGI je pokrenuo program redizajniranja zahtjeva na nivou cijele mreže za sisteme upravljanja kvalitetom firmi članica. ISQM 1 zahtijeva od svake firme članice KPMG da dizajnira, implementira i upravlja sistemom upravljanja kvalitetom kako bi se dosljedno provodile revizije visokog kvaliteta i ocjenjivala učinkovitost sistema na godišnjem nivou.

Kako se pripremamo za ISQM 1, usvojili smo novi Globalni okvir za upravljanje kvalitetom s ciljem boljeg naglašavanja načina na koji osiguravamo kvalitetu u KPMG-u te načina na koji je svaki uposlenik KPMG-a odgovoran za isporuku. "Isporučivati kvalitetne angažmane" na prvom je mjestu zajedno sa našom obavezom kontinuiranog nadzora i ispravke procesa ukoliko je potrebno.

Dok se pripremamo za ISQM1, također ispunjavamo uvjete trenutnih Međunarodnih standarda kontrole kvalitete (ISQC 1), koje je izdao Međunarodni odbor za standarde revizije i osiguranja (IAASB) i Kodeksu etike za profesionalne računovođe koji je izdao Međunarodni odbor za etičke standarde za računovođe (IESBA), a koji se primjenjuju na društva za profesionalne usluge koja obavljaju reviziju finansijskih izvještaja.

Iako ovaj Izvještaj o transparentnosti sažima pristup KPMG-a u pogledu kvalitete revizije, on može biti koristan i za

strane koji su zainteresovane za porezne i savjetodavne usluge društava članica, jer su mnogi postupci i procesi kontrole kvalitete KPMG-a multifunkcionalni i podjednako se primjenjuju na sve usluge koje se nude.

Odgovornost Uprave za kvalitetu i upravljanje rizikom

KPMG u BiH obvezuje se na kvalitetu, objektivnost, nezavisnost, etiku i integritet i pokazuje svojim klijentima, interesnim skupinama i širem društvu da smo fokusirani na kvalitetu. Postavljajući sebe kao primjer, uprava društva igra u tome glavnu ulogu demonstrirajući nepokolebljivu predanost prema najvišim standardima profesionalne izvrsnosti kroz poticanje i potporu bitnih inicijativa.

Naš menadžment obvezuje se izgraditi kulturu koja se bazira na kvaliteti, objektivnosti, nezavisnosti integritetu i etici, i to pokazuje kroz svoje djelovanje – pisanim i video komunikacijama, prezentacijama članovima tima i individualnim razgovorima.

KPMG u BiH dužan je zatražiti sugestije od predsjednika relevantne globalne upravljačke skupine ili njegovog/njezinog opunomoćenika o učinku određenih čelnika unutar KPMG u BiH čija je uloga najbliža aktivnostima Globalne upravljačke skupine. Ulazna informacija se traži kao dio godišnjeg procesa uspješnosti i temelji se na procjeni učinka voditelja, što uključuje pitanja od javnog interesa, kvalitetu revizije i aktivnosti upravljanja rizicima.

Sljedeći pojedinci imaju rukovodeću odgovornost za upravljanje kvalitetom i rizicima.

U skladu s načelima ISQC 1, članovi Uprave i Partner preuzeli su krajnju odgovornost za sistem kontrole kvalitete u KPMG u BiH.

Upravljanje i izvedba sistema kontrole kvalitete, upravljanja rizikom i usklađenosti u KPMG u BiH delegirana je partneru zaduženom za upravljanje kvalitetom i rizicima. Partner zadužen za upravljanje kvalitetom i rizicima konsultuje se sa voditeljem područja zaduženim za upravljanje kvalitetom i rizicima.

Revizijske, porezne i savjetodavne funkcije – voditelji odjela

Dva voditelja odjela (revizija i porezni odjel) odgovorni su Partneru za kvalitetu usluga pruženih u njihovim pojedinačnim funkcijama. Oni određuju djelovanje upravljanja rizicima, osiguranje kvalitete i nadgledanje procedura za svoje odjele unutar okvira koje je odredio partner zadužen za upravljanje rizicima. Te procedure jasno pokazuju da je na razini pojedinačnih projekata upravljanje rizikom i kontrola kvalitete u konačnici odgovornost svih pojedinaca koji rade na projektima.

Jasno naglašena strategija fokusirana na kvalitet, dosljednost, povjerenje i razvoj

Naše poslovanje

KPMG je globalna mreža profesionalnih firmi koje pružaju revizorske, porezne i savjetodavne usluge. Zapošljavamo više od 55 ljudi u Sarajevu i Banjoj Luci.

Već 21 godinu, KPMG posluje u Bosni i Hercegovini i pružajući profesionalne usluge iz oblasti revizije, poreznog savjetovanja, računovodstva, regulatornog okvira, transakcijskog i finansijskog savjetovanja, kao i savjetovanja iz oblasti upravljanja rizikom i ispunjavanja regulatornih zahtjeva. KPMG u Bosni i Hercegovini je svoj ured u Sarajevu otvorio 2000. godine, a svoj drugi ured otvorio je u Banjoj Luci 2008. godine.

U Bosni i Hercegovini, KPMG posluje putem dva poslovna subjekta sa podružnicama u Banjoj Luci, i to: KPMG B-H d.o.o. za reviziju sa podružnicom KPMG B-H d.o.o. za reviziju – podružnica Banja Luka te KPMG Tax&Advisory B-H d.o.o. sa podružnicom KPMG Tax&Advisory B-H d.o.o. – podružnica Banja Luka.

Naša strategija

Organizaciono, ovi subjekti su članice KPMG-a u regiji Centralne i Istočne Evrope („KPMG CEE“). KPMG je izgradio jaku praksu na nacionalnom nivou baziranu na upošljavanju domaćih stručnjaka koji lokalno znanje i iskustvo kombinuju sa internacionalnim vještinama.

Naša praksa ima značajno iskustvo u pružanju širokog raspona poslovnih savjetodavnih usluga lokalnim klijentima iz realnog i javnog sektora, stranim investitorima, bankama i finansijskim institucijama, fondacijama i drugim društvima koja posluju u Bosni i Hercegovini.

KPMG u Bosni i Hercegovini pruža kvalitetne usluge na osnovu svog internacionalnog iskustva, kao i temeljitog poznavanja lokalnih zakonskih zahtjeva u pitanjima revizije, poreza i općim poslovnim pitanjima.

Definirane odgovornosti i uloge, uključujući Upravu

Pravna struktura

Pravna struktura i vlasništvo od 1. oktobra 2020. godine.

Od 1. oktobra 2020. godine, KPMG u BiH i sve ostale KPMG firme članice stupili su u novo članstvo i povezane dokumente, čiji je ključni utjecaj da su sva društva članice KPMG-a u globalnoj organizaciji KPMG-a postale članice ili su imale druge pravne veze s, KPMG International Limited, engleskim društvom ograničenim jamstvom. KPMG International Limited djeluje kao koordinacijski subjekat za ukupnu dobrobit KPMG firmi članica. Ne pruža profesionalne usluge klijentima. Profesionalne usluge klijentima pružaju isključivo firme članice.

Daljnji detalji o revidiranim pravnim aranžmanima i upravljačkim aranžmanima za globalnu organizaciju KPMG od 1. oktobra 2020. mogu se naći u sekciji „Upravljanje i vodstvo“ Međunarodnog izvještaja o transparentnosti KPMG-a za 2021. godinu.

KPMG International Limited i firme članice KPMG-a nisu globalno partnerstvo, pojedinačna firma, multinacionalna korporacija, zajedničko ulaganje, niti su u međusobnom glavnom ili posredničkom odnosu ili partnerstvu međusobno. Nijedna firma članica nema ovlaštenje obvezivati ili vezati KPMG International Limited, bilo koje s njim povezane subjekte ili bilo koju drugu firmu članicu prema trećim stranama, niti KPMG International Limited ili bilo koji od njegovih povezanih subjekata imaju takvo ovlaštenje obvezivati ili vezati bilo koju firmu članicu. KPMG u BiH je dio KPMG globalne organizacije firmi koje obavljaju profesionalne usluge revizije, poreznog i poslovnog savjetovanja širokom spektru javnih i privatnih organizacija koje djeluju urazličitim industrijama. Organizacijska struktura KPMG-a dizajnirana je da podrži konzistentnost kvaliteta usluge i pridržavanje Vrijednostima na svakom području gdje KPMG posluje.

KPMG u BiH je društvo ograničene odgovornosti sa registrovanim sjedištem u Sarajevu na adresi Zmaja od Bosne 7-7a, i podružnicom u Banjoj Luci na adresi Svetozara Markovića 5. Detalji o vlasništvu KPMG u BiH dostupni su u sudskom registru preduzeća koja posluju u Bosni i Hercegovini.

Naziv, vlasništvo i pravni odnosi

KPMG je registrirani zaštitni znak firme KPMG International i naziv je po kojem su firme članice poznate. Prava firmi članica da koriste naziv i oznake KPMG sadržana su u ugovorima s KPMG International.

Firme članice uglavnom su u lokalnom vlasništvu. Svaka firma članica odgovorna je za vlastite obaveze i odgovornosti. KPMG International i druge firme članice nisu odgovorni za obaveze i odgovornosti firmi članica.

Firme članice mogu se sastojati od više od jednog odvojenog pravnog subjekta. Ukoliko je to slučaj, svaki odvojeni pravni subjekat je odgovoran samo za vlastite obaveze i odgovornosti, osim ukoliko je izričito drugačije naglašeno.

Odgovornosti i obaveze društava članica

Prema sporazumima sa KPMG International, društva članice obvezne su biti u skladu s politikama i pravilima KPMG International-a, uključujući standarde

kvalitete, način upravljanja i pružanja usluga klijentima u svrhu veće učinkovitosti. To uključuje strukturu kompanije koja će osigurati kontinuitet, stabilnost i sposobnost usvajanja globalnih strategija, dijeljenje resursa, pružanje usluga multinacionalnim klijentima, upravljanje rizicima i uvođenje globalnih metodologija i alata.

Svako od društava članica preuzima odgovornost za svoj menadžment i kvalitetu poslovanja. Društva članice obvezuju se poštivati zajednički set KPMG vrijednosti.

Aktivnosti KPMG International-a finansiraju se sredstvima prikupljenim od društava članica. Osnovica za izračun tih svota odobrena je od strane Globalnog Odbora i primjenjuje se konzistentno na društva članice. Status pojedinog društva članice i njegov status unutar KPMG mreže može biti raskinut ukoliko, između ostalog, društvo nije poštivalo politike i pravila postavljene od strane KPMG International-a ili bilo koje druge obaveze koje društvo članica ima prema KPMG International-u.

Upravljačka struktura

Lica ovlaštena za zastupanje društva KPMG u BiH (u daljem tekstu „Rukovodstvo“) su:

Vukotić Vedran, Partner, izvršni direktor bez ograničenja ovlaštenja, ovlašten revizor FBiH, te ACCA kvalifikovani revizor;

Pekmez Senad, direktor bez ograničenja ovlaštenja i ovlašten revizor FBiH;

Bećirbegović Manal, izvršna direktorica bez ograničenja ovlaštenja.

Struktura profesionalnog osoblja

KPMG u BiH zapošljava četiri ovlaštena revizora i certificiranih računovođa u Bosni i Hercegovini (jednog ovlaštenog revizora u FBiH i tri ovlaštena revizora u FBiH i RS).

Pored navedenog 7 radnika KPMG u BiH je steklo međunarodnu profesionalnu kvalifikaciju ovlaštenog revizora Velike Britanije (ACCA).

Primjena stručnosti i znanja

Posvećeni smo kontinuiranoj izgradnji naše tehničke stručnosti i znanja prepoznajući njihovu suštinsku ulogu u isporuci kvalitetnih revizija

Metodologija u skladu sa profesionalnim standardima, zakonima i zakonskim odredbama

Dosljedna metodologija revizije i revizijski alati

Naša metodologija, alati i smjernice omogućavaju konzistentan pristup planiranju, izvedbi i dokumentiranju revizorskih procedura prema ključnim računovodstvenim procesima:

- globalno dosljedni i u potpunosti usklađeni s važećim standardima, uključujući Međunarodne revizorske standarde (MRevS), Odbor za nadzor računovodstva javnih preduzeća (PCAOB) i Američki institut za CPA (AICPA), a nadopunjeni su u skladu s lokalnim revizorskim standardima i regulatornim ili zakonskim propisima firmi članica
- uključuju tumačenja KPMG metodologije koja vode dosljednosti u područjima u kojima primjenjivi standardi nisu propisani u pristupu koji treba slijediti
- usredotočeni na identificiranje rizika, fokusirajući se na rizike od značajnih pogrešnih prikazivanja i potrebne revizorske odgovore
- stavljeni na raspolaganje svim KPMG stručnjacima u reviziji i neophodno ih je upotrebljavati, ako je potrebno
- primjenjuju se čak i tamo gdje su lokalni revizijski standardi možda manje zahtjevnii od MRevS-a
- Fokusirani su na metodologiju međunarodnog uvjerenja i usklađivanje proizvoda osiguranja odgovarajući na rast okolišnog, društvenog i upravljačkog (ESG) izvještavanja.

KPMG revizijska metodologija istaknuta je u KPMG priručniku za reviziju (koji se trenutno koristi u eAudit-u) i KPMG priručnik za obavljanje revizije (za upotrebu u Clara workflow) i uključuje dodatne zahtjeve koji idu dalje od MRevS-a i za koje KPMG vjeruje da doprinose poboljšanju kvalitete revizije.

Metodologija naglašava primjenu pravilnog profesionalnog skepticizma u provođenju revizijskih procedura te zahtjeva usklađenost s relevantnim etičkim zahtjevima i nezavisnošću.

Poboljšanja metodologije, smjernica i alata revizije redovno se održavaju kako bi se održala usklađenost sa standardima i adresirala nova područja revizije fokusa i rezultata kvalitete revizije (interno i eksterno). Na primjer, kao rezultat trenutne pandemije COVID-19, mnoge firme prolaze kroz značajnu finansijsku neizvjesnost. Izdali smo smjernice našim

revizorima o provođenju revizijskih postupaka u udaljenom radnom okruženju, podižući svijest o ključnim revizijskim rizicima kao što su kontinuirano poslovanje i umanjenje vrijednosti te smo pružili podsjetnike o važnosti vježbanja profesionalnog skepticizma poduzimanjem odgovarajućih radnji ako se utvrde neočekivane ili neobične informacije i može ukazivati na potencijalnu pristranost uprave, rizik od prevare ili prevaru.

Društva članice KPMG mreže mogu dodavati zahtjeve lokalnih zakona i dodatne upute u Priručnik za reviziju u svrhu usaglašavanja s dodatnim profesionalnim, zakonskim i regulatornim zahtjevima.

Snažna tehnička stručnost i znanje

Pristup mreži stručnjaka

Projektni timovi imaju pristup mreži stručnjaka unutar svoje firme ili u drugim KPMG firmama. Ovi stručnjaci će dobiti neophodnu obuku kako bi se osiguralo da posjeduju sposobnosti, mogućnosti i objektivnost potrebnu za vršenje svojih dužnosti.

Potreba za dodjelom stručnjaka u području informacija, tehnologije, poreza, trezora, aktuarskih usluga, forenzičkih usluga i vrednovanja smatra se dijelom procesa prihvatanja i/ili nastavka saradnje s klijentima kao i tokom izvođenja angažmana.

Predanost KPMG-a kvaliteti revizije tokom pandemije COVID-19

Pandemija COVID-19 prisilila nas je da razmišljamo drugačije, mi i dalje odgovaramo i prihvaćamo ovaj izazov.

Od početka pandemije održavali online COVID-19 centar resursa za finansijsko izvještavanje kako bismo pomogli kompanijama i drugim dioničarima da razumiju potencijalne računovodstvene implikacije i implikacije na objavljivanje.

KPMG International izdao je opsežne smjernice za pomoć timovima u rješavanju različitih pitanja vezanih za računovodstvo, finansijsko izvještavanje i reviziju koja proizlaze iz utjecaja pandemije COVID-19, uključujući neograničenost poslovanja, umanjenje imovine, procjene i povezana otkrivanja, materijalnost, procjenu rizika, grupne revizije, inventure, naknadne događaje i revizijske dokaze o komunikaciji s onima koji su zaduženi za upravljanje.

Pored toga, KPMG International izdao je opsežne smjernice za rad od kuće koji pokriva način na koji timovi rade zajedno, komunikaciju sa menadžmentom i dizajn i izvedbu revizorskih procedura.

KPMG-ove smjernice kontinuirano su se ažurirale tokom pandemije dok su identificirani drugi značajni problemi s revizijom, računovodstvom i izvještavanjem.

KPMG je tehnološki osposobljena organizacija, sa tehničkim resursima za računovodstvo i reviziju, revizijskim platformama i alatima koji su dostupni u elektronskom obliku, omogućavajući preobrazbu radnog mjesta u udaljeno radno okruženje.

Poboljšana komunikacija je svima bila izuzetno važna tokom pandemije COVID-19. Iskoristili smo naša ulaganja u tehnologiju kako bismo firmama članicama KPMG pružali pravovremena obavještenja, uključujući virtualne sastanke radi razmjene najboljih praksi i smjernica. Pored toga, poboljšali smo i našu strategiju slušanja kako bismo uključili prilagođena COVID-19 istraživanja koja su nam omogućila da se sa našim zaposlenicima čujemo u stvarnom vremenu i u skladu sa time oblikujemo naše odgovore.

Priručnik za upravljanje kvalitetom i rizicima

KPMG International ima politike kontrole kvaliteta koje se odnose na sva društva članice. Oni su uključeni u KPMG-ov Globalni priručnik za upravljanje kvalitetom i rizikom (GQRMM) koji se odnosi na sve KPMG zaposlenike. KPMG u Bosni i Hercegovini dužan je uspostaviti i održavati sistem kontrole kvaliteta te dizajnirati, implementirati i testirati operativnu učinkovitost kontrola kvalitete.

Prihvatanje digitalne tehnologije

Mi u KPMG-u smo posvećeni služenju javnom interesu i stvaranju vrijednosti kroz stalne inovacije. Koristeći vodeće tehnologije, transformiramo revizijsko iskustvo za naše stručnjake i naše klijente – što nam omogućava da pružimo još kvalitetniju reviziju povećavajući našu sposobnost da se usredotočimo na pitanja koja su važna kroz podatke i uvide koje pruža.

Tok revizije vođen inteligencijom i standardima

Od svih zaposlenika u KPMG u BiH očekujemo da se pridržavaju politika i procedura KPMG International-a i KPMG u BiH (uključujući i politike o nezavisnosti) te im pružamo širok raspon alata i uputa kako bi im pomogli u doseganju tih očekivanja. Politike i procedure koje KPMG u BiH postavlja u okviru revizije uključuju relevantne zahtjeve po pitanju računovodstva, revizije, etike i standarda kontrole kvalitete, kao i ostalih primjenjivih zakona i regulative.

Razvoj trenutnog toka revizije

Svjesni smo da za kvalitetne revizije moramo kontinuirano razvijati naša tehnološka rješenja kako bismo išli ukorak s današnjim digitalnim svijetom.

Zato je KPMG krenuo u proces ponovnog osmišljavanja naše platforme za reviziju, toka rada i metodologije kako bi pružio poboljšanu dosljednost i podršku našim timovima za reviziju, pružio detaljne uvide u reviziju i naše sisteme koji su spremni za budućnost za očekivani nastavak razvoja novih tehnologija kao što su robotska automatizacija procesa, kompjutersko učenje i kognitivne tehnologije.

Pokretanje KPMG Clara platforme i revidirane metodologije revizije važna je prekretnica u KPMG-ovom putu ka inovacijama, digitalizaciji i transformaciji revizije. To je značajno ulaganje koje naglašava našu predanost kvaliteti revizije, dosljednosti i inovativnosti.

KPMG Clara

KPMG Clara je naša pametna i intuitivna tehnološka platforma koja pokreće globalno dosljedno izvršenje revizije. Kao potpuno integrirana, prilagodljiva platforma temeljena na oblaku, omogućuje poboljšanu metodologiju revizije kroz tok rada s omogućenim podacima.

Platforma integrira nove i nadolazeće tehnologije, s naprednim mogućnostima koje koriste znanost o podacima, automatizaciju revizije i vizualizaciju podataka.

Digitalna revizija sve je više sastavni dio načina na koji tvrtke članice KPMG-a pribavljaju revizijske dokaze i komuniciraju s klijentima.

Uspostavljene su politike i smjernice za uspostavljanje i održavanje odgovarajućih procesa i kontrola u vezi s razvojem, evaluacijom i testiranjem, primjenom i podrškom tehnologije u našim revizijama.

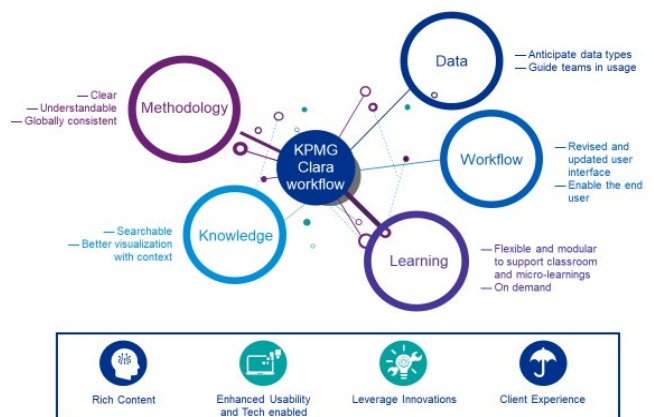
KPMG Clara pomaže revizorima da vide smislene obrasce u cijelom poslovanju, bilo da provode procjenu rizika, prate svaku pojedinačnu transakciju kroz složeni proces prihoda ili jednostavno zbrajaju račune. Trenutne mogućnosti uključuju:

- omogućiti analizu stanja računa i podataka
- automatizirati usporedbu stanja „razdoblje u razdoblju“ i informacije o evoluciji „vremenskih serija“.
- omogućiti analizu pod-knjige, transakcijskih podataka nad određenim poslovnim procesima i računima.

Naša vizija budućnosti

KPMG Clara je razvijena kao osnovna tehnologija koja pomaže u isporuci novih sposobnosti na globalno dosljedan način, omogućavajući tokove rada revizije i potpuno digitalno iskustvo za naše ljude.

Platforma KPMG Clara razvija se kako tehnologije poput umjetne inteligencije, blockchaina i kognitivne sposobnosti transformiraju način na koji se revizije isporučuju.

KPMG

© 2021 Copyright reserved to www.kpmg.com. All rights reserved.

1

Tok rada KPMG Clara

Mijenjamo eAudit novim tokom rada i revidiranom metodologijom revizije ugrađenom u KPMG Clara pametnu revizorsku platformu. Postepena potpuna implementacija toka rada KPMG Clara započela je na globalnoj razini 2020. godine s planiranim dovršenjem potpune globalne tranzicije do 2022. za primjenjive revizije.

Tok rada KPMG Clara omogućen na web-u vodi revizorske timove kroz niz koraka u logičnom slijedu usklađenih s primjenjivim standardima revizije s jasnim prikazom dostupnih informacija, vizuala i smjernica te s ugrađenim naprednim mogućnostima digitalne revizije i upravljanja projektima. Tok rada i revidirana revizijska metodologija su skalabilni – prilagođavajući zahtjeve veličini i složenosti revizijskog angažmana. Tok rada KPMG Clara značajno poboljšava izvršenje revizije od strane KPMG profesionalaca i jasno potiče kvalitetu revizije i globalnu dosljednost.

Korištenjem prikupljanja podataka i praćenjem relevantnih pokazatelja podataka na razini angažmana, tijekom rada KPMG Clara također će olakšati praćenje izvršenja revizije na nivou angažmana.

Nastavljamo unaprjeđivati KPMG Clara platformu za pametnu reviziju kako bismo udovoljili rastućim sigurnosnim zahtjevima, integrirali postojeće aplikacije za reviziju okrenute klijentima u jednu platformu i razvijali nove mogućnosti za digitalizaciju dodatnih procesa revizije.

Povjerljivost klijenata, sigurnost i privatnost informacija i podataka

Važnost održavanja povjerljivosti podataka naglašena je kroz razne mehanizme uključujući Kodeks ponašanja KPMG Global i KPMG u BiH.

Imamo politike o informacionoj sigurnosti, povjerljivosti, ličnim podacima i zaštiti podataka. Imamo politike koje pokrivaju razdoblje zadržavanja revizorske dokumentacije i drugih evidencija relevantnih za projekat u skladu s relevantnim IESBA pravilima, kao i s drugim važećim pravilnicima propisanim od strane regulatora.

Godišnje održavamo treninge o povjerljivosti, IT sigurnosti i zaštiti podataka svim zaposlenicima u KPMG u BiH.

Njeguujemo raznolike stručne timove

Naši ljudi čine razliku i esencijalni su za oblikovanje budućnosti revizije. Kvalitet i integritet stavljamo na prvo mjesto u obavljanju naših revizorskih angažmana. Naši revizori posjeduju različite vještine i mogućnosti kako bi se adresirali složeni problem.

Zapošljavanje, razvoj i dodjela prikladno kvalificiranog osoblja

Jedan od ključnih faktora je osigurati zaposlenike s odgovarajućim sposobnostima i iskustvom, stručću i svrhom kako bi prenijeli našu viziju procesa reviziju i visoke kvalitete revizija. To zahtjeva odgovarajući proces regrutacije, razvoja,

nagrađivanja, napredovanja, zadržavanja i raspodjelu zaposlenika.

Zapošljavanje

KPMG u BiH posvećen je izgradnji izvanrednog iskustva za sve trenutne i potencijalne KPMG partnere i zaposlenike.

Naša strategija zapošljavanja fokusirana je na privlačenje mlađih zaposlenika iz široke baze talenta, što uključuje saradnju s etabliranim univerzitetima, fakultetima i poslovnim školama. KPMG u BiH također zapošljava značajan broj iskusnih stručnjaka.

Nakon prijave za zaposlenje, kandidati prolaze kroz raznolike selekcijske procese koji mogu uključivati provjeru prijave, intervju, psihometrijska i testiranja sposobnosti, te provjere kvalifikacija i referenci. Ovi kriteriji osiguravaju zapošljavanje kandidata koji posjeduju potrebne vještine i iskustvo kako bi kompetentno obavljali svoje poslove, te bili prikladno alocirani za obavljanje svoje uloge.

Prilikom zapošljavanja kandidata na više funkcije, partner za etiku i nezavisnost ili njegov delegat s njima obavlja formalni razgovor o nezavisnosti. KPMG u BiH ne pokušava dobiti nikakve tajne informacije o prijašnjem zaposlenju ili kompaniji kandidata.

Programi inkluzije, raznolikosti i jednakosti

KPMG u Bosni i Hercegovini predan je izgradnji raznolike i pravedne firme koja uključuje sve. Inkluzija, raznolikost i jednakost (IDE) su srž našeg postojanja – pomažu nam da izgradimo sjajne timove s različitim pogledima koji predstavljaju svijet u kojem živimo. To dovodi do boljeg donošenja odluka, potiče veću kreativnost i inovativnost i potiče nas da se zauzmemo, živimo naše vrijednosti i činimo ono što je ispravno. Prepoznajemo da nam globalna

pozicija naših firmi u radu s klijentima diljem svijeta daje privilegirano mjesto. Uz to dolazi prilika i odgovornost za postizanje više i zalaganje za pravednije društvo i društvo jednakosti. Naš globalni KPMG akcijski plan inkluzije, raznolikosti i jednakosti opisuje radnje koje su potrebne za unapređenje inkluzije, raznolikosti i jednakosti u KPMG-u u Bosni i Hercegovini i u svim KPMG firmama.

Nagrada i promocija Nagrada

KPMG u BiH ima politike kompenzacije i promocije koji su usklađeni sa podacima o tržištu, jasni, jednostavni, poštenu i povezani sa procesom pregleda performansa. To našim partnerima i zaposlenicima pomaže da znaju što se od njih očekuje te što oni mogu očekivati zauzvrat. Povezanost između učinka i nagrade ostvaruje se na sastancima na kojima ravnopravna skupina raspravlja o relativnom performansu te ih se informira o odlukama o nagrađivanju.

Odluke o nagradama donose se na temelju individualnih i organizacijskih postignuća.

Rezultati uspješnosti performansi izravno utječu na promociju i nagrađivanje partnera i zaposlenika te, u nekim slučajevima, njihov nastavak saradnje s KPMG-om. Povratnu informaciju o zadovoljstvu naših zaposlenika sistemom vrednovanja rada dobivamo kroz Globalnu anketu ljudi na osnovu koje se radi akcijski plan.

Promocija

Rezultati ocjenjivanja rada direktno utječu na napredovanje i nagradu partnera i zaposlenika, a u nekim slučajevima i odluku o nastavku saradnje.

Alociranje adekvatno kvalifikovanog osoblja

KPMG u Bosni i Hercegovini ima uspostavljene procedure za dodjeljivanje partnera i drugih stručnjaka na određeni angažman na temelju njihovih vještina, relevantnog profesionalnog i industrijskog iskustva te prirode zadatka ili angažmana. Voditelji funkcija odgovorni su za proces

dodjele partnera. Ključna razmatranja uključuju iskustvo partnera i kapacitet, na temelju godišnje revizije portfolia partnera, za izvođenje angažmana uzimajući u obzir veličinu, složenost i profil rizika angažmana te vrstu podrške koju treba pružiti (tj. sastav angažiranog tima i uključivanje stručnjaka).

Od partnera na revizijskom angažmanu zahtijeva se da budu uvjereni da njihovi angažirani timovi imaju odgovarajuće kompetencije, obuku i sposobnosti, uključujući vrijeme, za obavljanje revizijskih angažmana u skladu s našom revizijskom metodologijom, profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima. To može uključivati uključivanje stručnjaka ili iz naših ili drugih firmi članica KPMG-a ili vanjskih stručnjaka.

Kada se razmatra odgovarajuća kompetencija i sposobnosti koje se očekuju od angažiranog tima u cjelini, razmatranja angažiranog partnera mogu uključivati sljedeće:

- razumijevanje i praktično iskustvo s revizijskim angažmanima slične prirode i složenosti kroz odgovarajuću obuku i sudjelovanje;
- razumijevanje profesionalnih standarda i zakonskih i regulatornih zahtjeva;
- odgovarajuće tehničke vještine, uključujući one povezane s relevantnom informacijskom tehnologijom i specijaliziranim područjima računovodstva ili revizije;
- poznavanje relevantnih industrija u kojima klijent posluje;
- sposobnost primjene profesionalne prosudbe;
- razumijevanje politika i postupaka kontrole kvalitete KPMG u BiH; i QPR rezultate i rezultate regulatornih inspekcija.

Saradnja sa prihvatljivim klijentima i angažmanima

Rigorozne globalne politike prihvatanja klijenata i angažmana ključne su za pružanje visokokvalitetnih profesionalnih usluga

Politike prihvatanja klijenata i angažmana

KPMG procesi oko prihvatanja i nastavka saradnje s klijentima dizajnirani su tako da identificiraju i procijene sve potencijalne rizike prije prihvatanja ili nastavka saradnje s klijentom ili obavljanja određenog angažmana.

KPMG društva članice trebaju ocijeniti da li će prihvatiti ili nastaviti saradnju s klijentom ili obaviti određeni angažman. U slučaju da prihvatanje klijenta / angažmana (ili nastavak saradnje) predstavlja značajan rizik, potrebna su dodatna odobrenja.

Prihvatanje odgovarajućih klijenata i angažmana

Procjena klijenata

KPMG u BiH pristupa procjeni svakog potencijalnog klijenta. To uključuje prikupljanje dovoljne količine informacija o potencijalnom klijentu, njegovoj Upravi i značajnim vlasnicima te pravilnoj analizi tih informacija kako bi mogli donijeti odluku o prihvatanju klijenta. Navedena procjena uključuje procijenu rizika klijenta i prikupile informacije o klijentu, Upravi, direktorima i vlasnicima. U tu svrhu, ukoliko je potrebno, prikupljamo dodatne informacije kako bi bili usklađeni sa lokalnim zakonima i regulativom.

Procjena angažmana

Svaki se potencijalni angažman procjenjuje kako bi se identificirali eventualni rizici vezani uz njega. Prilikom procjene, u obzir se uzima čitav niz faktora uključujući potencijalna pitanja vezana uz nezavisnost i sukob interesa (korištenjem Sentinel™, našeg globalnog sistema za provjeru sukoba interesa i nezavisnosti), svrhu i namjenu angažmana, percepciju javnosti, da li bi usluge podrazumijevale neetičnost ili nekonzistentnost sa našim Vrijednostima, kao i faktore koji su specifični za pojedini angažman. Kod usluga revizije, navedeno uključuje stručnost finansijskog menadžmenta klijenta, te vještine i iskustvo članova tima koje će biti uključeno

na angažmanu. Procjena se radi u saradnji s drugim iskusnim osobljem na višim funkcijama u KPMG u BiH, te uključuje i pregled od strane vodstva zaduženog za upravljanje kvalitetom i rizicima.

Gdje se usluge revizije pružaju prvi puta, od budućeg revizijskog tima zahtijeva se izvođenje dodatnih procedura procjene nezavisnosti, uključujući pregled svih nerevizijskih usluga pruženih klijentu te drugih poslovnih finansijskih i osobnih odnosa.

Slične procjene nezavisnosti provode se i u slučaju kada postojeći revizijski klijent postane subjekt od javnog interesa ili se primjenjuju dodatne restrikcije u pogledu nezavisnosti koje prate navedenu promjenu kod klijenta.

Ovisno o ukupnoj ocjeni rizika koju potencijalni klijent i angažman predstavljaju, uvode se dodatne mjere zaštite kako bi se umanjili identificirani rizici.

Sva potencijalna pitanja vezana uz nezavisnost ili sukob interesa moraju se dokumentirati i riješiti prije prihvatanja saradnje.

Odbit ćemo klijenta ili projekat ako se potencijalno pitanje nezavisnosti ili sukoba interesa ne može riješiti na zadovoljavajući način u skladu s profesionalnim standardima te politici i standardima društva, ili ukoliko postoje drugi problemi vezani za kvalitetu i rizike koji se na odgovarajući način ne mogu adresirati.

Proces nastavka saradnje s klijentima

KPMG u BiH provodi godišnju re-evaluaciju svih klijenata i angažmana revizije.

Ta re-evaluacija identificira dodatne procedure vezane za nastavak saradnje koje se moraju osigurati (što može uključivati dodjelu dodatnog osoblja kao što je partner zadužen za kontrolu kvalitete projekta ili potrebu za uključivanjem dodatnih stručnjaka u reviziju).

Ponavljajući ili dugoročni ne-revizijski angažmani su također podložni periodičnoj re-evaluaciji.

Re-evaluacija se također provodi u slučaju da se pojavi promjena u profilu rizika klijenata ili angažmana, a u sklopu kontinuiranog postupka ocjenjivanja nezavisnosti, angažirani timovi moraju utvrditi da li je bilo promjena vezanih za prethodno identificirane prijetnje ili su se pojavile nove prijetnje nezavisnosti. Tada se prijetnje procjenjuju i, ukoliko nisu na prihvatljivoj razini, uklanjaju ili se primjenjuju odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se prijetnje smanjile na prihvatljivu razinu.

Povlačenje s projekta

Ukoliko KPMG u BiH dođe do indikativnog zaključka kako bi se trebalo povući s određenog projekta ili raskinuti odnos s nekim klijentom, internim konsultacijama razmatraju se eventualni zakonski, profesionalni i regulatorni postupci nakon čega se navedeno komunicira s osobama zaduženim za upravljanje i odgovarajućim nadležnim tijelima.

Upravljanje portfoliom klijenta

Naše rukovodstvo na projekte imenuje partnere koji imaju odgovarajuće znanje, sposobnosti, raspoloživo vrijeme i ovlast za izvršavanje svakog pojedinačnog projekta.

Pregledavamo portfolij klijenata svakog partnera u reviziji kroz individualne razgovore s pojedinim partnerom. Kroz te preglede razmatra se industrija u kojoj klijent djeluje, priroda poslovanja i rizik portfolia klijenata kao cjelinu, te sposobnosti, mogućnosti i kapacitete partnera kako bi bio u mogućnosti održati razinu kvalitete revizije za svakog pojedinog klijenta.

Nezavisnost i etičnost

Nezavisnost revizora je kamen temeljac međunarodnih profesionalnih standarda i regulatornih zahtjeva.

Djelovanje sa integritetom i u skladu sa našim Vrijednostima

KPMG International ima detaljne politike i procedure nezavisnosti koje sadržavaju zahtjeve IESBA etičkog kodeksa, a navedene su u KPMG GORMM priručniku koji se primjenjuje na sva društva KPMG. Automatizirani alati koji se trebaju upotrijebiti za svaki budući angažman kako bi se identificirali mogući sukobi interesa ili problemi nezavisnosti, osiguravaju usklađenost s tim zahtjevima.

Navedene politike zamijenjene su određenim procesima kako bi se osigurala usklađenost sa standardima izdanima od strane lokalnog regulatora. Ove politike i procesi pokrivaju područja kao što su nezavisnost društva (npr. funkcija trezora ili nabave), osobnu nezavisnost, finansijske odnose društva, odnose nakon zaposlenja, rotacije partnera i odobravanje revizijskih i nerevizijskih usluga.

Partner zadužen za globalnu nezavisnu grupu, koji ima podršku tima stručnjaka u svrhu osiguravanja da KPMG društva članice postupaju u skladu s politikama i procedurama nezavisnosti, te da su ti alati uvijek dostupni kako bi pomogli društvu i njegovim zaposlenicima postupati u skladu s istima.

U KPMG-u postoji partner zadužen za etiku i nezavisnost (EIP) čija je primarna odgovornost usmjeravanje i izvršavanje politika i procedura vezanih za etiku i nezavisnost.

EIP je odgovoran za komuniciranje i provedbu globalnih politika i postupaka KPMG-a i osigurava da se lokalne politike i postupci uspostave i učinkovito provode kada su stroži od globalnih zahtjeva. EIP ispunjava ovu odgovornost kroz:

- provođenje / nadzor procesa i strukture kontrole kvalitete etike i nezavisnosti unutar društva;
- odobravanje / imenovanje partnera odgovornih za etiku i nezavisnost unutar društva;
- nadgledanje procesa vezanih uz procjenu specifičnih prijetnji nezavisnosti u vezi s klijentima i potencijalnim klijentima;
- učestvovanje u razvoju i dostavi materijala za obuku, praćenje poštivanja politika;
- implementaciju procedura za rješavanje neusklađenosti; i nadgledanje disciplinskog postupka u pitanjima etike i nezavisnosti.

Izmjene politika vezanih za etiku i nezavisnost tokom godine uključene su u redovne komunikacije sa svim KPMG firmama vezane za kvalitetu i upravljanje rizicima. KPMG

firmе obavezne su implementirati navedene promjene što se provjerava pomoću programa internog nadzora.

Zaposlenici KPMG u BiH dužni su konsultovati se s EIP-om o određenim pitanjima definisanim u GORMM priručniku. Ovisno o činjenicama i okolnostima, EIP se može konsultovati i sa Globalnom grupom za nezavisnost.

Održavanje objektivnog, nezavisnog i etičnog djelovanja, u skladu sa našim Kodeksom i politikama

Finansijska nezavisnost zaposlenika

Prema internim KPMG politikama i procedurama KPMG firme i njihovi zaposlenici ne smiju imati finansijske udjele i zabranjene finansijske odnose s klijentima za koje KPMG firma obavlja usluge izražavanja uvjerenja ili reviziju finansijskih izvještaja (termin „revizijski klijent“ uključuje i njegova povezana društva i podružnice), njihovim rukovoditeljima, direktorima i, gdje je to potrebno, značajnim vlasnicima. Svim KPMG partnerima, nevezano za njihovu firmu i odjel - općenito je zabranjeno posjedovanje vrijednosnih papira bilo kojeg klijenta kojem bilo koje društvo članica mreže pruža usluge revizije.

KPMG firme koriste elektronski sistem praćenja nezavisnosti kako bismo pomogli zaposlenicima u KPMG-u da budu usklađeni s politikama o nezavisnosti u pogledu finansijskih ulaganja. Ovaj sistem sadrži bazu javno dostupnih investicijskih proizvoda i ima mehanizam praćenja za potrebne korisnike da prijave stjecanja i prodaju svojih finansijskih udjela. Sistem provodi nadzor identificiranjem i izvještavanjem o nedopuštenim ulaganjima i drugim nesukladnim aktivnostima (npr. zakašnjelo prijavljivanje investicije).

Svi partneri i svi iznad menadžerskog nivoa koji direktno rade s klijentima, dužni su koristiti ovaj sistem prije ulaska u određenu investiciju kako bi utvrdili smiju li to učiniti. Također, moraju održavati bazu svih svojih ulaganja u javnim trgovačkim društvima u KICS-u, koji ih automatski obavještava ako određeno ulaganje naknadno postane zabranjeno. Ukoliko dođe do zabrane, dužni su odustati od te investicije u roku pet radnih dana.

KPMG prati usklađenost aktivnosti partnera i menadžera s ovim zahtjevima unutar programa revizije usklađenosti sa zahtjevima za nezavisnost putem testiranja zaposlenika. Globalna grupa za nezavisnost pruža smjernice i predložene procedure koje se odnose na reviziju i nadzor KPMG firme o osobnoj usklađenosti s politikama nezavisnosti KPMG-a.

To uključuje kriterije uzoraka, što uključuje i minimalni broj stručnjaka koji se moraju godišnje revidirati.

Zaposlenički odnosi

Svaki zaposlenik KPMG u BiH koji pruža profesionalne usluge revizijskom klijentu nezavisno o svojoj funkciji, dužan je obavijestiti EIP-a ukoliko ima namjeru stupiti u pregovore oko zapošljavanja s tim revizijskim klijentom. Kad su u pitanju partneri, ovaj zahtjev proširuje se na bilo kojeg revizijskog klijenta bilo koje KPMG firme, a koji je subjekt od javnog interesa.

Bivšim članovima revizijskog tima i bivšim partnerima KPMG u BiH zabranjeno je zapošljavanje kod revizijskog klijenta na određenim funkcijama ukoliko se u potpunosti nisu odvojili od KPMG u BiH, uključujući i plaćanja koja nisu fiksna i/ili bi u bilo kojem pogledu bila materijalna za KPMG u BiH, te ako nisu prestali učestvovati u bilo kakvim poslovnim i profesionalnim aktivnostima društva.

Ključni revizijski partneri i članovi zapovjednog lanca za revizijskog klijenta koji je subjekt od javnog interesa podliježu vremenskim restrikcijama (tzv. period hlađenja) koje ih sprečavaju da se zaposle kod tog klijenta na određenim funkcijama prije isteka tog perioda.

Član revizorskog tima također je dužan obavijestiti EIP kada uđu u pregovore o zapošljavanju s klijentom tokom angažmana. Bivši članovi revizorskog tima ili bivši partneri KPMG u BiH koji se pridruže klijentu u određenim ulogama ne mogu nastaviti sudjelovati u poslovnim ili profesionalnim aktivnostima KPMG u BiH.

Komuniciramo i nadziremo zahtjeve vezane za zapošljavanje i partnerstvo profesionalnih zaposlenika KPMG u BiH kod revizijskih klijenata.

Finansijska nezavisnost Društva

KPMG firme također ne mogu ulagati niti imati zabranjene odnose s revizijskim klijentima, njihovim rukovoditeljima, direktorima i, gdje je to potrebno, značajnim vlasnicima. Kao i ostale KPMG firme, i KPMG u BiH upotrebljava KICS kako bi evidentirala vlastita direktna i materijalna indirektna ulaganja u listana i ne-listana društva i fondove (ili slično). To uključuje investicije u vezane penzije fondove i planove primanja zaposlenih.

Dodatno, KPMG u BiH mora u KICS prijavljivati i sva zaduživanja, finansiranje kapitala, skrbničke, povjereničke i brokerske račune koje drže sredstva društva članice. KPMG u BiH potvrđuje svoju usklađenost sa zahtjevima nezavisnosti na godišnjem nivou u sklopu Programa usklađenosti rizika (RCP) programa.

Poslovni odnosi/dobavljači

KPMG u Bosni i Hercegovini ima uspostavljene politike i procedure dizajnirane da osiguraju da se poslovni odnosi s revizijskim klijentima održavaju u skladu s IESBA-inim etičkim kodeksom i drugim primjenjivim zahtjevima nezavisnosti, poput onih koje je proglasio SEC.

Proces potvrde nezavisnosti

KPMG u BiH ima specifične procedure za identifikaciju i procjenu nezavisnosti vezano za potencijalnog revizijskog klijenta koji je subjekt od javnog interesa; te procedure, koje se još nazivaju i procesom potvrde nezavisnosti, trebaju biti završene prije prihvatanja revizijskog angažmana za navedena društva.

Treninzi nezavisnosti i konfirmacije

Svi KPMG partneri, ostali zaposlenici koji rade direktno s klijentima, te određeni ostali zaposlenici trebaju završiti godišnje treninge o nezavisnosti prikladne njihovoj poziciji u društvu i odjelu kad se pridruže KPMG-u, te nakon toga, jednom godišnje.

Novi partneri i zaposlenici dužni su relevantne treninge završiti prije isteka 30 dana od početka zaposlenja ili prije pružanja bilo kakvih usluga, odnosno prije nego postanu odgovorni za reviziju bilo kojeg klijenta ili njegovih povezanih društava.

Svim partnerima i zaposlenicima pruža se trening na godišnjoj bazi o:

- globalnom kodeksu ponašanja, i
- zabrani podmićivanja i povredi usklađenosti sa zakonima, regulativama i profesionalnim standardima.

Novi partneri i zaposlenici dužni su završiti ovaj trening najkasnije tri mjeseca nakon zapošljavanja u KPMG u BiH.

Svi partneri i zaposlenici nakon zapošljavanja, dužni su u trenutku zapošljavanja i, nakon toga, jednom godišnje davati potvrde da su ostali u skladu s primjenjivim politikama etike i nezavisnosti tokom godine.

Nerevizijske usluge

Od svih KPMG društava članica zahtijeva se da kao minimum poštuju IESBA Kodeks etike i Zakon o računovodstvu i reviziji.

Dužni smo osnovati i održavati procese pregleda i odobravanja svih novih i izmijenjenih usluga koje KPMG u BiH razvija ili usvaja od strane drugog društva članice. EIP je uključen u pregled potencijalnih pitanja nezavisnosti u vezi sa novim ili izmijenjenim uslugama.

Osim za identifikaciju potencijalnih konflikata, elektronski sistem Sentinel™ omogućava usklađivanje s zahtjevima nezavisnosti. Za potrebe prihvatanja angažmana, određene informacije o svim potencijalnim projektima, uključujući detaljan opis usluge, predmete isporuke i procijenjenu naknadu, moraju se unijeti u Sentinel™. Ukoliko je riječ o revizijskom angažmanu, potrebno je napraviti procjenu potencijalnih prijetnji za nezavisnost i zaštitnih mjera te ih uključiti u zahtjev za Sentinel™. Glavni partneri u reviziji (LEAP) zaduženi su da: održavaju strukturu grupe za listane i druge određene klijente, uključujući i njihova povezana društva i podružnice u Sentinel™. Također su odgovorni za identifikaciju i procjenu bilo koje prijetnje nezavisnosti koje mogu proizaći iz pružanja nerevizijskih usluga, te sigurnosne mjere dostupne za umanjivanje tih rizika.

Za entitete koji održavaju strukture grupe, Sentinel™ omogućuje LAEP-ima da pregledaju i zatraže revidiranje, odobre ili uskrate bilo koju predloženu uslugu za te subjekte širom svijeta. Za odobrene predložene usluge, Sentinel™ određuje vremenski okvir tokom kojeg odobrenje ostaje valjano. Po isteku utvrđenog vremenskog okvira, usluge se moraju dovršiti ili ponovno procijeniti kao dopuštene; u suprotnom, od usluge se mora odstupiti.

KPMG-ove globalne politike nezavisnosti zabranjuju

ocjenjivanje revizora ili kompenzaciju na temelju njihovog uspjeha u prodaji usluga koje ne daju jamstva svojim revizorskim klijentima.

Ovisnost o revizijskim naknadama

Politike KPMG International-a uzimaju u obzir da se rizik vlastitih interesa i zastrašivanja može pojaviti u slučaju kada ukupna naknada za reviziju pojedinog klijenta predstavlja značajan dio ukupnih naknada KPMG firme koja izdaje revizorsko mišljenje. Ove politike zahtijevaju od društava članica da se savjetuju s regionalnim Voditeljem kontrole kvaliteta i upravljanja rizikom ukoliko se očekuje da će ukupne naknade od revizijskog klijenta premašiti 10% godišnjeg prihoda društva članice dvije godine zaredom. U slučaju da je ukupna naknada od klijenta koji je subjekt od javnog interesa i njegovih povezanih strana viša od 10% od ukupnih prihoda određenog društva članice mreže dvije godine zaredom, politike zahtijevaju da se:

- navedeno komunicira osobama zaduženima za korporativno upravljanje kod klijenta, i
  - partner iz druge firme imenuje kao osoba odgovorna za pregled kontrole kvalitete obavljene revizije.
- Niti jedan revizorski klijent nije činio više od 10% ukupnih naknada našeg društva u zadnje dvije godine.

Rješavanje sukoba interesa

Sukob interesa može proizaći u situacijama gdje zaposlenici KPMG-a imaju osobnu vezu s klijentom koja može smetati objektivnosti ili gdje zaposlenici imaju povjerljive informacije o drugim stranama u povezanoj transakciji. U takvim situacijama obavezno je savjetovanje s partnerom za upravljanje rizicima ili partnerom za etiku i nezavisnost. Politike KPMG International-a uspostavljene su da zabrane partnerima i osoblju KPMG-a nuđenje, primanje poklona i sličnog od revizijskih klijenata, osim ako vrijednost nije beznačajna i nebitna, te navedeno nije zabranjeno relevantnim zakonima ili propisima i ako se ne smatra da su ponuđene s namjerom da nepravilno utječu na ponašanje primatelja ili bi doveli u sumnju integritet, nezavisnost, objektivnost ili prosudbu pojedinca ili društva članice.

Sve KPMG firme i njihovi zaposlenici odgovorni su za identifikaciju i upravljanje sukobom interesa gdje se okolnosti ili situacije koje imaju ili mogu imati učinak na društvo članicu ili njegove zaposlenike u pogledu njihovih sposobnosti za objektivnošću ili drugom djelovanju bez predrasuda.

Sve KPMG firme trebaju koristiti Sentinel™ za identifikaciju potencijalnih sukoba kako bi se po pitanju istih moglo djelovati u skladu sa zakonskim i regulatornim zahtjevima. KPMG u BiH ima menadžera procjene rizika koji je odgovoran za procjenu i uočavanje potencijalnog sukoba te rad s društvima članicama kod kojih je uočen potencijalni sukob, na rješavanju istog, a rezultat rada treba biti dokumentiran.

Postoje procedure za rješavanje sporova u situacijama gdje se ne može postići dogovor oko upravljanja konfliktom. Ako se potencijalni sukob interesa ne može razriješiti, projekat se odbija ili prekida.

Povrede nezavisnosti

Svi zaposlenici KPMG u BiH dužni su prijaviti povredu nezavisnosti partneru za etiku i nezavisnost odmah nakon saznanja o postojanju iste. U slučaju neusklađenosti s politikama nezavisnosti društva, bilo da je povreda

identificirana pregledom usklađenosti, osobno prijavljena ili na drugi način, zaposlenici podliježu procedurama disciplinskih politika.

Sva kršenja zahtjeva IESBA Kodeksa ili drugih eksternih zahtjeva o nezavisnosti trebaju se prijaviti onima koji su zaduženi za upravljanje što je prije moguće, osim ako je dogovoreno kad su u pitanju manje značajne povrede.

KPMG u Bosni i Hercegovini dokumentira i komunicira disciplinske politike vezano za povrede politika nezavisnosti, inkorporirajući pojedinačne sankcije i naglašavajući ozbiljnost svake povrede.

Posljedice koje proizlaze reflektiraju se na odluke o promaknućima i primanjima, a u slučaju vodećeg osoblja i menadžera, na njihove individualne ocjene kvalitete i rizika.

Rotacija partnera i društva

Rotacija revizijskih partnera

Rotacijske politike partnera KPMG International-a u skladu su sa zahtjevima IESBA kodeksa etike te zahtijevaju da se sva društva članice pridržavaju bilo kojih primjenjivih strožih zahtjeva u pogledu rotacije.

Angažman partnera na revizijskim klijentima prema primjenjivim zakonima, regulativi i pravilima nezavisnosti i politikama KPMG International-a podložan je periodičnoj rotaciji. Ovime se ograničava broj godina koji određeni partneri mogu pružati usluge revizije određenom klijentu, nakon čega slijedi stanka u kojem ti partneri ne mogu:

- učestvovati u reviziji,
- biti zaduženi za kontrolu kvalitete revizije,
- konsultovati se s članovima tima ili klijentom vezano za tehnička i specifična industrijska pitanja,
- na bilo koji drugi način utjecati na ishod revizije,
- voditi ili koordinirati profesionalne usluge kod klijenta,
- nadgledati odnos firme s klijentom revizije; ili
- imati bilo kakvu drugu značajnu ili učestalu interakciju s višim rukovodstvom ili osobama zaduženim za upravljanje kod klijenta.

KPMG u Bosni i Hercegovini prati rotaciju voditelja revizijskih angažmana (i bilo kojih drugih ključnih uloga u kojima postoji obveza rotacije) i vodimo računa o periodu rotacije kako bi mogli alocirati partnere s potrebnim znanjima i sposobnostima u svrhu održavanja stalnog nivoa kvalitete usluge našim klijentima.

Rotacija revizorskog društva

KPMG u Bosni i Hercegovini vrši reviziju subjekata od javnog interesa u skladu sa primjenjivim zakonima. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federaciji Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, KPMG revidira iste klijente maksimalno 7 godina uzastopno, uz dodatne tri godine pod uslovom da je izvršena rotacija revizora. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH taj period iznosi maksimalno 7 uzastopnih godina, uz dodatne tri godine pod uslovom da je izvršena rotacija revizora. Nakon isteka navedenih perioda društvo prestaje sa revidiranjem tih klijenta nakon čega nastupa rotacija društava za reviziju („period hlađenja“). KPMG u BiH ima određene procedure kojima prati i upravlja rotacijama revizijskog društva.

Usklađenost sa zakonima, propisima i mjerama protiv mita i korupcije

Poštivanje zakona, propisa i standarda ključni je aspekt za sve u KPMG-u. To konkretno znači da postoji nulta tolerancija prema mitu i korupciji.

Zabranjujemo bilo kakvu povezanost s mitom – čak i u slučaju da je takvo ponašanje dozvoljeno i u skladu sa zakonskim odredbama.

Također, ne tolerišemo nikakav oblik mita od trećih strana, uključujući naše klijente, dobavljače ili djelatnike javnih službi.

Dalje informacije o KPMG International politikama protiv mita i korupcije mogu se pronaći na [web stranici protiv mita i korupcije](#).

Pružanje kvalitetnih angažmana

U svim angažmanima revizije koje KPMG pruža, priroda i opseg revizijskih dokaza koje prikupljamo odgovaraju na procijenjene rizike. Razmatramo sve revizijske dokaze dobivene tijekom revizije, uključujući kontradiktorne ili nedosljedne revizijske dokaze. Svaki član tima dužan je koristiti profesionalnu prosudbu i održavati profesionalni skepticizam tokom revizijskih angažmana. Profesionalni skepticizam uključuje upitni um i budnost na kontradiktornosti ili nedosljednosti u revizijskim dokazima. Profesionalna prosudba uključuje potrebu da se bude svjestan upozorenja na pristranosti koje mogu predstavljati prijetnju dobrim prosudbama.

Kultura konsultiranja

Ohrabrivanje kulture konsultiranja

KPMG potiče snažnu kulturu konsultiranja koja pruža podršku timu na angažmanu u KPMG firmama u njihovom procesu donošenja odluka i značajno doprinosi kvaliteti revizije. KPMG u BiH promovira kulturu u kojoj se konsultacija prepoznaje kao snaga i u kojoj se potiče sve KPMG zaposlenike da se savjetuju o teškim i spornim pitanjima.

Kako bi pomogli po ovom pitanju, uspostavili smo protokol za konsultacije i dokumentaciju značajnih računovodstvenih i revizijskih pitanja, uključujući i procedure kojima se olakšava rješavanje razlika u mišljenju vezano za određena pitanja. Dodatno, QRMM priručnik uključuje smjernice kroz koje je lakše izraziti određenu sumnju.

Tehničke konsultacije i globalni resursi

Revizijska i računovodstvena tehnička podrška dostupna je društvima putem Globalne grupe za metodologiju revizije (GGM) KPMG Globalne grupe za rješenja (KGSG), ISG i PCAOB grupu standarda (PGS).

Globalna grupa za metodologiju revizije (GGM)

KPMG-ovu metodologiju revizije razvija i održava Globalna grupa za metodologiju revizije (GGM). GGM razvija našu revizijsku metodologiju na temelju zahtjeva primjenjivih revizijskih standarda - Međunarodnih revizijskih standarda, PCAOB i AICPA.

KPMG globalna grupa za rješenja (KGSG)

KGSG je odgovorna za viziju, razvoj i raspoređivanje globalnih revizorskih rješenja, uključujući nove tehnologije i inovacije u automatizaciji. KGSG i GGM rade zajedno kako bi podržali KPMG firme kroz saradnju, inovacije i tehnologije. Uložili smo značajno u našu metodologiju revizije i alate sa centralnim fokusom na poboljšanje kvaliteta revizije i globalne konzistentnosti i standardizacije.

S lokacijama, u svakoj od tri regije KPMG (Amerika, EMA i ASPAC), timovi KGSG i GGM sastoje se od profesionalaca s predznanjem u reviziji, IT-u, podatkovne znanosti, matematičari, statističari i još mnogo toga iz cijelog svijeta koji donose različita iskustva i inovativni načini razmišljanja za daljnji razvoj KPMG-ovih revizijskih sposobnosti.

Međunarodna grupa za standarde (MGS)

MGS radi s globalnim MSFI i MReVS timovima s geografskom zastupljenošću u cijelom svijetu, IFRS panel i ISA panel kako bi promovirali konzistentnost interpretacije MSFI-eva i revizijskih zahtjeva između zemalja članica, identificirali otvorena pitanja i pravovremeno razvili globalne smjernice.

PCAOB grupa za standarde (PSG)

Grupa za standarde PCAOB (PSG) sastoji se od posvećene skupine stručnjaka s iskustvom u revizijskim standardima PCAOB koji promoviraju dosljednost u tumačenju revizijskih standarda PCAOB koji se globalno primjenjuju u revizijama tvrtki KPMG za neameričke komponente i strane privatne izdavače i neameričke komponente Izdavatelja SEC-a, kako je definirano propisima SEC-a. PSG također daje doprinos razvoju osposobljavanja za revizore koji rade na revizijskim angažmanima PCAOB-a i, gdje je to izvedivo, olakšava provođenje takve obuke.

Stručni izvori za društva članice

Firme članice obezbjeđuju članovima revizijskih timova konsultacije o revizijskim i tehničkim računovodstvenim temama putem izvora iz profesionalne prakse (Odjel za profesionalnu praksu ili DPP). Ovaj resurs također pomaže članovima revizijskih timova ukoliko dođe do razilaženja u mišljenju, bilo među članovima tima ili s partnerom zaduženim za kontrolu kvalitete. Nerazriješene razlike trebaju pratiti određeni protokol kako bi se donijela konačna odluka. Za potrebe konsultacija, moguće je kontaktirati i KPMG-ovu Međunarodnu grupu za standarde i PCAOB grupu za standarde.

Izvjestaj o transparentnosti | 22

Kritička procjena revizorskih dokaza, koristeći profesionalnu prosudbu i skepticizam

U svim revizijama KPMG-a, priroda i opseg revizijskih dokaza koje prikupljamo odgovaraju na procijenjene rizike. Razmatramo sve revizijske dokaze dobivene tokom revizije, uključujući kontradiktorne ili nedosljedne revizijske dokaze. Svaki član tima dužan je koristiti profesionalnu prosudbu i održavati profesionalni skepticizam tokom revizijskih angažmana. Profesionalni skepticizam uključuje preispitivanje i svijest o kontradiktornostima ili nedosljednostima kroz revizijske angažmane. Profesionalna prosudba obuhvata potrebu da se bude svjestan i da bude upozoren na pristranosti koje mogu predstavljati prijetnju dobrim prosudbama.

Usmjerenje, mentorstvo, nadzor i pregled

Usađivanje neprekidnog mentorstva, nadzora i pregleda

Kako bismo ulagali u stvaranje vještina i sposobnosti naših stručnjaka, stvaramo okruženje pogodno za kontinuirano učenje i podržavamo kulturu učenja.

Kontinuirano mentorstvo i nadzor na poslu za vrijeme revizije uključuju:

- sudjelovanje odgovornog partnera u planiranju poslova;
- praćenje napretka revizijskog angažmana;
- uzimanje u obzir kompetencije i sposobnosti pojedinih članova projektnog tima, uključujući adekvatnost vremena raspoloživog za obavljanje svog posla, razumijevanje uputa te provodi li se posao u skladu s planiranim pristupom projektu;
- pomoć timu u rješavanju značajnih pitanja koja proizlaze iz projekta, uzimajući u obzir njihovu važnost te mijenjanje planiranog pristupa na odgovarajući način; i identificiranje pitanja za koje je potrebna konsultacija s iskusnijim članovima tima tokom projekta.

Ključni dio učinkovitog mentorstva i treniranja, pravovremeni je pregled obavljenog posla, kako bi se značajna pitanja odmah identificirala, raspravila i kako bi se na njih obratila pažnja.

Uključivanje osobe koja vrši pregled kontrole kvalitete (EQC pregled)

EQC pregled je važan dio KPMG okvira kvalitete. Osoba koja vrši kontrolu dodjeljuje se svim revizijama, uključujući i povezanim polugodišnjim uvidima u finansijske informacije, kotiranih klijenata, klijenata od značajnog javnog interesa, kada to zahtijevaju zakoni i propisi, kao i revizijama ostalih klijenata za koje to odredi partner zadužen za upravljanje rizicima ili voditelj odjela za reviziju.

Pregled EQC-a pruža razumno uvjerenje da je tim na odgovarajući način utvrdio značajne rizike, uključujući rizike prijevare, te da je osmislio i proveo revizijske postupke kako bi ih riješio.

EQC preglednik mora ispuniti kriterije obuke i iskustva kako bi izvršio pregled kontrole kvalitete za određeni angažman. Preglednici su neovisni od tima na angažmanu i klijenta revizije i imaju odgovarajuće iskustvo i znanje za objektivnu provjeru kritičnijih odluka i prosudbi angažiranog tima i prikladnosti finansijskih izvještaja.

Revizija je dovršena samo kad se EQC preglednik uvjeri da su riješena sva značajna postavljena pitanja, premda je partner na angažmanu u konačnici odgovoran za rješavanje računovodstvenih i revizijskih pitanja.

KPMG kontinuirano nastoji ojačati i poboljšati ulogu koju pregled EQC-a igra u revizijama društava članica i poduzeo je niz radnji kako bi je ojačao, uključujući izdavanje smjernica vodeće prakse, uključivanje specifičnih zahtjeva za reviziju u naš tok revizije i razvijanje politika koje se odnose na prepoznavanje, imenovanje i razvoj EQC preglednika.

Adekvatno potkrijepljeni i dokumentovani zaključci

Izveštavanje

Revizorski standardi i Zakon o reviziji u velikoj mjeri određuju oblik i sadržaj revizorskih izvještaja koja se odnose na mišljenje o fer prezentaciji svih značajnih aspekata finansijskih izvještaja klijenta. Sva revizorska mišljenja donose iskusni angažirani partneri na osnovi provedene revizije.

Putem konsultacija s DPP-om, odgovorni partneri imaju pristup opsežnim smjernicama i tehničku podršku u pripremi revizorskih izvještaja, posebno gdje postoje značajne stvari koje se trebaju izvještavati korisnicima revizorskog izvještaja, kao što su modificirana mišljenja ili uključuju paragraf o naglašenim činjenicama, kao i komuniciranje ključnih revizorskih nalaza.

Dokumentacija na angažmanu

Revizijska dokumentacija KPMG u BiH dovršava se i sastavlja prema vremenskom roku utvrđenom politikom KPMG International, revizijskim standardima, a implementirali smo administrativne, tehničke i fizičke mjere zaštite kako bismo zaštitili povjerljivost i integritet podataka klijenta i tvrtke.

Procjena rizika za kvalitet

Na globalnom nivou, putem Globalnog vijeća za kvalitetu revizije i Upravljačke skupine GQ&RM, KPMG International pregledava rezultate programa praćenja kvalitete, provjerava uzroke i planirane korektivne radnje te razvija dodatne globalne korektivne radnje prema potrebi.

Globalne korektivne radnje koje je razvio KPMG International usmjerene su na promjenu kulture i ponašanja u cijeloj globalnoj organizaciji i na poticanje dosljednog učinka angažovanog tima unutar KPMG firmi. Korektivne radnje provedene su kroz razvoj globalne obuke, alata i smjernica za postizanje dosljednosti, osiguravanje da su osnove ispravne i da se najbolja praksa dijeli u cijeloj globalnoj organizaciji.

Efikasna komunikacija

Prepoznamo da je važan dodatni doprinos održavanju kvaliteta revizije prikupiti povratne informacije ključnih dioničara i djelovati na osnovu njih.

Informirana, otvorena i iskrena dvosmjerna komunikacija

Dvosmjerna komunikacija s onima koji su zaduženi za korporativno upravljanje (engl. Corporate Governance, često je to revizorski odbor), ključ je za kvalitetu revizije i ključan čimbenik u izvještavanju i isporuci usluge. Naglašavamo važnost informiranja onih koji su zaduženi za upravljanje o pitanjima koja proizlaze tokom revizije. Ovo postižemo kroz kombinaciju izvještaja i prezentacija, učešće na sastancima odbora za reviziju ili sastancima uprave te, ukoliko je prikladno, čestim neformalnim razgovorima sa upravom i članovima odbora za reviziju.

MSFI institut

KPMG-ov globalni MSFI Institut pruža informacije i resurse kako bi pomogao članovima Uprave KPMG u BiH, rukovoditeljima, menadžmentu, zainteresovanim stranama i vladinim predstavnicima da steknu uvid i omoguće pristup razvoju globalnog okvira finansijskog izvještavanja.

Izvođenje i praćenje Globalne ankete zadovoljstva zaposlenika (GPS)

Samo uz angažirane, talentovane ljude, KPMG može isporučiti revizije u skladu sa našim očekivanjima o kvaliteti revizije. Godišnje KPMG u BiH poziva sve svoje zaposlenike da sudjeluju u nezavisnoj Globalnoj anketi ljudi kako bi podijelili svoje viđenje svog iskustva rada za KPMG. GPS pruža opće mjerodavne rezultate angažmana naših ljudi, kao i uvid u područja koja potiču angažman. Rezultati se mogu analizirati prema nekoliko faktora, npr. funkcionalnom ili geografskom području, razredu i spolu kako bi se pružio dodatni fokus za djelovanje. Kroz GPS, KPMG u BiH dobija dodatni uvid u to kako se snalazimo u kategorijama za koje je poznato da utječu na angažman zaposlenika. Također pokrivamo područja fokusa koja su direktno relevantna za kvalitetu revizije; anketa uključuje specifična pitanja vezana uz kvalitetu revizije na koja se od svih pojedinaca koji su sudjelovali u reviziji u prethodnih 12 mjeseci traži da iste odgovore, dajući nam određeni skup podataka za pitanja vezana za kvalitetu revizije.

Upravi KPMG u BiH i Upravi KPMG International su na osnovu ankete omogućeni uvidi u rezultate koji se odnose na kvalitetu i rizično ponašanje, kvalitetu revizije, ponašanje u skladu sa KPMG vrijednostima, stavove zaposlenika i partnera prema kvaliteti, vodstvu i tonu na vrhu.

KPMG u BiH sudjeluje u GPS-u, prati rezultate i poduzima odgovarajuće radnje kako bi komunicirao i odgovarao na nalaze istraživanja. Rezultati GPS-a se također zbrajaju za

cijelu globalnu organizaciju i svake se godine prezentiraju Globalnom odboru te se dogovaraju odgovarajuće daljnje radnje.

Također se provodi revizijska analiza GPS rezultata, s posebnim naglaskom na kvalitetu revizije. Rezultati i ključne teme prezentiraju se Globalnoj upravljačkoj skupini za reviziju na godišnjoj razini, s naknadnim razvojem akcijskih planova za ispravku, ukoliko su isti neophodni.

Nadzor i korektivne mjere

Integrirani programi praćenja kvalitete i usklađenosti omogućuju KPMG firmama članicama da identificiraju nedostatke u kvaliteti, da izvrše analizu temeljnih uzroka i razviju, implementiraju i izvještavaju planove popravljivanja, kako u pogledu pojedinačnih revizijskih angažmana, tako i u pogledu cjelokupnog Sistema kontrole kvalitete.

Posvećenost kontinuiranom napretku

KPMG se obvezuje kontinuirano poboljšavati kvalitetu, dosljednost i učinkovitost revizija KPMG firmi. Programi praćenja kvalitete i usklađenosti

upravljaju se na globalnom nivou i dosljedni su u svom pristupu u svim firmama članicama, uključujući prirodu i opseg testiranja i izvješćivanja. KPMG u BiH uspoređuje rezultate svojih internih programa praćenja s rezultatima bilo kojeg programa vanjskih inspekcija i poduzima odgovarajuće mjere.

Interni nadzor i program usklađenosti

Programi nadzora KPMG u BiH ocjenjuju:

- usklađenost provedenog angažmana sa primjenjivim standardima, zakonima i regulativama, te ključnim politikama i procedurama KPMG International-a; i
- usklađenost KPMG u BiH s ključnim politikama i procedurama KPMG International-a, kao i važnost, adekvatnost i učinkovito djelovanje ključnih politika i procedura za kontrolu kvalitete.

Naši programi internog nadzora također doprinose procjeni primjerenosti osmišljenosti sistema kontrole kvalitete, učinkovitosti implementacije te učinkovitosti djelovanja. To uključuje:

Pregled kvalitete provedbe revizije (QPR) i program usklađenosti s važećim politikama i procedurama (RCP), koji se provode na godišnjoj razini kroz revizijske, porezne i savjetodavne funkcije

Rezultati i zaključci iz tih programa komuniciraju se interno, a ukupni se rezultati i zaključci razmatraju na lokalnoj, regionalnoj i globalnoj razini, te se poduzimaju primjerene mjere.

Pregled kvalitete provedbe revizije (QPR)

QPR program ocjenjuje provođenje projekata te identificira mogućnosti unapređenja njihove kvalitete.

Pristup baziran na rizicima

Svaki voditelj projekta podliježe pregledu najmanje jednom u trogodišnjem ciklusu. Projekti se biraju na temelju rizika. U skladu s globalnim instrukcijama, KPMG u BiH provodi QPR program jednom godišnje. Pregledi se provode na razini KPMG u BiH, te su nadgledani regionalno i globalno.

Odabir nadzornika, priprema i proces

Kriteriji za odabir nadzornika su strogi. Timovi zaduženi za pregled uključuju iskusne voditelje koji su nezavisni od KPMG firme koja je predmet pregleda.

Svi članovi tima za preglede, kao i ostali koji su zaduženi za nadzor procesa prolaze obuku prilikom koje se naglasak stavlja na teme vezane uz pronalazke iz regulatornih nadzora te potrebu da interni nadzori budu rigorozni kao i eksterni.

Procjene iz nalaza QPR programa u reviziji

Za donošenje ocjene projekta i revizorskog rada društva članice koriste se dosljedni kriteriji.

Revizijski projekti ocjenjuju se sa „zadovoljavajuće“, „potrebno poboljšanje“ i „nezadovoljavajuće“.

Izveštavanje

Nalazi proizašli iz QPR programa komuniciraju se firmi pisano, putem internih alata za obuku i povremenim sastancima partnera, menadžera i ostalih zaposlenika.

Ova se područja naglašavaju i prilikom narednih inspekcija kako bi se ustanovilo u kojoj mjeri ostvareno poboljšanje. Vodeći partneri u reviziji obavještavaju se o nezadovoljavajućim ocjenama (definirano kao „potrebno poboljšanje izvedbe“ ili „nezadovoljavajuće“) njihovih međunarodnih angažmana. Ukoliko je podružnica njihovog grupnog klijenta revidirana od strane društva članice mreže u kojoj su identificirani značajni nedostaci u kvaliteti tijekom QPR pregleda, obavještavaju se i vodeći partneri u reviziji matičnih društava/glavnih ureda.

Program usklađenosti s važećim politikama i procedurama (RCP)

KPMG International razvija i održava politike i procese vezane za kontrolu kvalitete koje su primjenjive na sve KPMG firme. Te politike i procesi, kao i povezane procedure, uključuju zahtjeve MSKK1. Tokom godišnjeg RCP programa, provodimo opsežnu procjenu koja se sastoji od dokumentiranja kontrole kvalitete i procedura, povezanih testova usklađenosti i prijavljivanja iznimki, akcijskih planova i zaključaka.

Ciljevi RCP-a su:

- nadziranje, procjena i dokumentiranje usklađenosti sa sistemom kontrole kvalitete društva članice mreže s globalnim politikama kvalitete i upravljanja rizicima te primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima, i

- pružanje osnove za procjenu da li su društvo članica i njegovi zaposlenici u skladu s profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulatornim zahtjevima. U slučaju identificiranja nedostataka, potrebno je donijeti prikladne akcijske planove i provjeriti status svake poduzete mjere.

Globalni program praćenja usklađenosti (GQ&CR)

Globalni program praćenja usklađenosti (GQ&CR) provodi svako društvo članica najmanje jednom u različitim vremenskim intervalima na osnovu identifikovanog kriterija rizika.

GQ&CR tim koji provodi pregled, nezavisan je od firme, objektivan je i dobro upoznat s globalnim politikama o kvaliteti i upravljanju rizicima.

GQ&CR tim koji radi procjenu nezavisan je od firme te objektivan i upoznat sa GQ&RM politikama. GQ&CR procjenjuje usklađenost sa odabranim KPMG International politikama i procedurama i dijele najbolju praksu prepoznatu među firmama članicama. GQ&CR pruža nezavisnu procjenu o:

- predanosti kvaliteti i upravljanju rizicima (ton na vrhu) firme, te u kojem opsegu sveukupna struktura, upravljanje i finansiranje to podupire i osnažuje;
- usklađenosti firme sa politikama i procedurama KPMG International-a, i
- rigoroznost kojom društva članice provode svoj RCP pregled.

U dogovoru s GQ&CR timom, KPMG u BiH razvija akcijske planove kako bismo odgovorili na nalaze GQ&CR pregleda koji upućuju na to kako je neophodno poboljšanje te se isti usaglašavaju sa GQ&CR timom. Napredak po pitanju akcijskih planova nadziran je od strane centralnog GQ&CR tima. Nalazi pregleda prijavljuju se Globalnom upravnom odboru za kvalitetu i upravljanje rizicima (GORMSG), a po potrebi i KPMG International-u i odgovarajućem regionalnom menadžmentu.

Voditelji područja za upravljanje kvalitetom i rizicima

Globalni voditelj za kvalitetu, rizike i regulatorni odjel imenuje voditelje područja za upravljanje kvalitetom i rizicima (ARL) koji služe redovnoj i stalnoj funkciji praćenja kako bi procijenili učinkovitost napora i procesa firme članice da identificira, upravlja i izvještava o značajnim rizicima koji imaju potencijal oštetiti KPMG brend. O značajnim aktivnostima ARL-a, uključujući identificirane probleme s firmama članicama i povezanim odgovorima/poboljšanjima firmi članica, izvještava se vodstvo GQ&RM.

Dobivanje, procjena i djelovanje na osnovu feedback-a dioničara

Regulator

Društvo je predmet provjere kvalitete rada od strane Revizorske komore Federacije Bosne i Hercegovine i Ministarstva finansija Republike Srpske. Tokom mjeseca oktobra 2018. godine, Ministarstvo finansija Republike Srpske je provelo nadzor i provjeru kvalitete našeg rada.

Ministarstvo finansija Republike Srpske je u ovom postupku utvrdilo da KPMG u BiH obavlja reviziju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i zakonskim propisima iz oblasti računovodstva i revizije koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, da posjeduje radnu dokumentaciju kojom se potvrđuje provođenje postupka revizije finansijskih izvještaja.

Od osnivanja Revizorske komore Federacije Bosne i Hercegovine (2011. godine), nad Društvom nije izvršena kontrola niti je izdano ikakvo rješenje.

Eksterne inspekcije nisu identifikovale probleme koji bi mogli imati značajnijeg utjecaja na naše provođenje zakonskih revizija.

Na međunarodnom nivou, KPMG International vodi redovnu dvosmjernu komunikaciju s Međunarodnim forumom nezavisnih regulatora za reviziju (IFIAR) kako bi raspravili o nalazima kvalitete i radnjama za rješavanje tih pitanja na nivou mreže.

Povratne informacije od strane klijenata

Proaktivno tražimo povratne informacije od strane klijenata putem razgovora ili anketa u svrhu praćenja njihovog zadovoljstva pruženom uslugom. Potičemo na prikupljanje povratnih informacija kako bi mogli provesti dinamične promjene na nivou pojedinog projekta, ali i društva, te zadovoljiti potrebe naših klijenata.

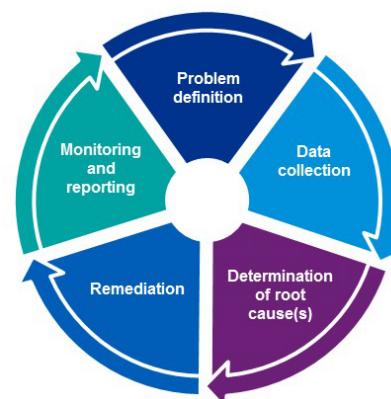
Praćenje pritužbi

Razvili smo procedure nadzora i reagovanja na zaprimljene pritužbe koje se odnose na kvalitetu našeg posla. Ove se procedure nalaze u našim općim uvjetima poslovanja.

Analiza temeljnog uzroka (RCA)

KPMG u BiH provodi analizu uzroka u vezi sa problemima povezanim sa kvalitetom revizije.

Načela globalnog RCA u 5 koraka su sljedeća:

Odgovornost je svih društava članica KPMG-a da izvršavaju RCA te na taj način identifikuju i naknadno razviju odgovarajuće planove sanacije za utvrđena pitanja kvalitete revizije.

Voditelj odjela revizije u KPMG u BiH odgovoran je za kvalitetu revizije uključujući korektivne mjere kvalitete revizije. Partner za upravljanje rizicima nadgleda implementaciju korektivnih mjera.

Finansijske informacije

Ukupni prihodi ostvareni od strane KPMG-ovih ovlaštenih revizora i revizorskih društava iz EU i EEA zemalja članica, a koji su rezultat zakonskih revizija godišnjih i konsolidovanih finansijskih izvještaja je 2.05 milijardi EUR* za godinu koja je završila 30. septembra 2021. godine.

Zbirni prihodi KPMG-ovih ovlaštenih revizora i revizorskih društava iz EU i EEA zemalja članica, a koji su rezultat zakonskih revizija godišnjih i konsolidovanih finansijskih izvještaja izračunati su prema godišnjem srednjem kursu u 12 mjeseci, a zaključno sa 30. septembrom 2021. godine.

KPMG B-H d.o.o. za reviziju priprema finansijske izvještaje za prethodnu finansijsku godinu sa danom 30. septembra u skladu sa standardima finansijskog izvještavanja Bosne i Hercegovine te objavljuje odabrane finansijske podatke.

Zakonski finansijski izvještaji KPMG B-H d.o.o. za finansijsku godinu na dan 30. septembra 2021. godine još nisu finalizirani niti izdani. Stoga su prikazane prihodovne stavke preliminarne prirode te mogu biti predmet promjena.

Prihodi za godinu koja je završila 30. septembra 2021. godine		(u KM)
1. Zakonska revizija i ostale usluge povezane s revizijom subjekata od javnog interesa		540.469,16
2. Zakonska revizija i ostale usluge povezane s revizijom subjekata koji nisu subjekti od javnog interesa		1.359.824,13
3. Nerevizijske usluge klijentima pod 1 i 2		128.453,24
4. Nerevizijske usluge za klijente osim pod 3		-
5. Ukupni poslovni prihodi		2.028.746,53

* Gore navedene finansijske informacije predstavljaju zbirni izvještaj KPMG-ovih odvojenih društava članica iz EU i EEA država članica koje pružaju profesionalne usluge za klijente. Informacije su kombinirane isključivo u prezentacijske svrhe. KPMG International ne pruža usluge klijentima koje istodobno generiraju prihod klijenata.

Primanja Partnera

Primanja partnera određena su prema ciljevima postavljenima za svakog partnera, vezano za njihovu ulogu u društvu. Oni uključuju kvalitetu rada, uspješnost u pružanju usluga klijentima, rast prihoda i profitabilnost, liderstvo te ponašanje u skladu s vrijednostima društva. Primanja partnera u odjelu revizije ne zasnivaju se ni na koji način na stepenu nerevizijskih usluga koje su pružene revizijskim klijentima tog partnera.

KPMG mreža

Pravna struktura

Pravna struktura

Dana 1. oktobra 2020. godine, KPMG u BiH i sve ostale KPMG firme ušle su u novo članstvo i povezane dokumente, čiji je ključni utjecaj da su sve firme članice KPMG-a u globalnoj organizaciji KPMG-a postale članice ili su imale druge pravne veze s, KPMG International Limited, engleskim privatnim društvom ograničenim jamstvom. Od 1. oktobra 2020. godine, KPMG International Limited djeluje kao koordinacijski subjekt za opću dobrobit firmi članica KPMG-a. Ne pruža profesionalne usluge klijentima. Profesionalne usluge klijentima pružaju isključivo firme članice.

KPMG je registrirani zaštitni znak KPMG International i naziv je pod kojim su firme članice opće poznate. Prava firmi članica da koriste naziv i oznake KPMG sadržana su u ugovorima s KPMG International.

U skladu sa svojim ugovorima o članstvu s KPMG International, firme članice su dužne pridržavati se politika KPMG International, uključujući standarde kvalitete koji reguliraju način na koji rade i kako pružaju usluge klijentima kako bi učinkovito bili kompetitivni. To uključuje profesionalnu i finansijsku stabilnost; posjedovanje strukture vlasništva, upravljanja i upravljanja koja osigurava kontinuitet i stabilnost te dugoročan uspjeh; i sposobnost poštivanja politika koje izdaje KPMG International, usvajanje globalnih strategija, dijeljenje resursa (dolaznih i odlaznih), pružanje usluga multinacionalnim klijentima, upravljanje rizicima i primjena globalnih metodologija i alata.

KPMG International Limited i firme članice KPMG-a nisu globalno partnerstvo, pojedinačna firma, multinacionalna korporacija, zajedničko ulaganje, niti su u međusobnom glavnom ili posredničkom odnosu ili partnerstvu međusobno. Nijedna firma članica nema ovlaštenje obvezivati ili vezati KPMG International Limited, bilo koje s njim povezane subjekte ili bilo koju drugu firmu članicu prema trećim stranama, niti KPMG International Limited ili bilo koji od njegovih povezanih subjekata imaju takvo ovlaštenje obvezivati ili vezati bilo koju firmu članicu.

Detalji o revidovanim pravnim i upravljačkim odredbama KPMG globalne organizacije od 1. oktobra 2021. godine mogu se pronaći u dijelu "Governance and leadership" KPMG International Transparency Report-a za 2021. godinu.

Odgovornosti i obaveze društava članica

U skladu s članskim sporazumima s KPMG International, društva članice obavezna su biti u skladu s politikama, procedurama i pravilima KPMG International-a, uključujući standarde kvalitete, način upravljanja i pružanja usluga klijentima u svrhu veće učinkovitosti. To uključuje strukturu društva koja će osigurati kontinuitet, stabilnost i sposobnost usvajanja globalnih strategija, dijeljenje resursa, pružanje usluga multinacionalnim klijentima, upravljanje rizicima i uvođenje globalnih metodologija i alata.

Svako od društava članica preuzima odgovornost za svoj menadžment i kvalitetu poslovanja. Društva članice obavezuju se poštivati zajednički set KPMG vrijednosti.

Aktivnosti KPMG International-a finansiraju se sredstvima koja uplaćuju društva članice. Osnovica za izračun tih svota odobrena je od strane Globalnog Odbora i primjenjuje se konzistentno na društva članice. Status pojedinog društva članice i njegov status unutar KPMG mreže može biti raskinut ukoliko, između ostalog, društvo nije poštivalo politike, procedure i pravila postavljene od strane KPMG International-a ili bilo koje druge obaveze koje društvo članica ima prema KPMG International-u.

Osiguranje od profesionalne odgovornosti

Pokriće osiguranja omogućeno je za potraživanja zbog profesionalne nepažnje. Osiguranje pruža teritorijalno pokriće na svjetskoj osnovi i uglavnom je napisano preko zatvorenog osiguravatelja koji je dostupan svim firmama članicama KPMG-a.

Izjava Uprave KPMG u BiH

Svrha mjera i procedura koje služe kao temelj sistema za kontrolu kvalitete KPMG u BiH opisanog u ovom Izveštaju, je pružanje razumnog stepena uvjerenja da su zakonske revizije provedene od strane naše kompanije u skladu s primjenjivim zakonima i propisima. Zbog svojih inherentnih ograničenja, sistem kontrole kvalitete nije namijenjen za pružanje apsolutne sigurnosti u to da će sve eventualne neusklađenosti s relevantnim zakonima i propisima biti spriječene ili otkrivene.

Uprava KPMG u BiH razmotrila je sljedeće:

- Dizajn i djelovanje sistema kontrole kvalitete na način koji je opisan u ovom Izveštaju;
- Nalaze raznih programa usklađenosti provedene od strane naše kompanije (uključujući KPMG-ov međunarodni program provjere na način koji je opisan u ovom Izveštaju, kao i naše lokalne programe nadzora usklađenosti); i
- Nalaze zakonskih inspekcija i naknadnih popratnih i/ili korektivnih mjera.

Uzevši u obzir sve ove dokaze, Uprava KPMG u BiH potvrđuje s razumnim stepenom sigurnosti da su sistemi kontrole kvalitete u našoj kompaniji učinkovito djelovali u finansijskoj godini koja je završila 30. septembra 2021. godine.

Uprava KPMG u BiH potvrđuje da je interna kontrola usklađenosti s nezavisnošću unutar naše kompanije provedena u godini koja je završila 30. septembra 2021. godine.

Nadalje, uprava KPMG u BiH potvrđuje da su ovlašteni revizori zaposleni u društvu bili usklađeni sa obavezama kontinuirane edukacije koju nalažu lokalni propisi.

U Sarajevu, 31. januara 2022. godine

Manal Bećirbegović
Izvršni Direktor

Prilozi

Prilog 1

Popis revizijskih klijenata koji su subjekti od javnog interesa u 2021. godini

Društvo za upravljanje EDPF a.d. (adresa: Kralja Petra I Karađorđevića 109 78000 Banja Luka)
Intesa Sanpaolo bank d.d. (adresa: Obala Kulina bana 9a 71 000 Sarajevo)
Mikrokreditna fondacija EKI (adresa: Džemala Bijedića 129 Lam C 71000 Sarajevo)
Mikrokreditna fondacija MIKRA Sarajevo (adresa: Marka Marulića 2/VI 71000 Sarajevo)
Mikrokreditno društvo EKI d.o.o. (adresa: Džemala Bijedića 129 Lam C 71000 Sarajevo)
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo (adresa: Obala Kulina bana 18 71000 Sarajevo)
Procredit bank d.d. (adresa: Franca Lehara bb 71000 Sarajevo)
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo (adresa: Zmaja od Bosne bb 71000 Sarajevo)
Raiffeisen bank d.d. Bosna i Hercegovina (adresa: Zmaja od Bosne bb 71000 Sarajevo)
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo (adresa: Zmaja od Bosne bb 71000 Sarajevo)
Vienna osiguranje d.d. (adresa: Fra Andela Zvizdovića 1/A9 71000 Sarajevo)
WIENER OSIGURANJE - Vienna Insurance Group a.d. (adresa: Kninska 1a 78000 Banja Luka)

Prilozi

Prilog 2

Popis KPMG Društava u Bosni i Hercegovini		
Naziv društva	Pravni oblik	Priroda poslovanja
KPMG B-H d.o.o. za reviziju	Društvo ograničene odgovornosti	Usluge revizije
KPMG B-H d.o.o. za reviziju – Podružnica Banja Luka	Društvo ograničene odgovornosti	Usluge revizije
KPMG Tax&Advisory B-H d.o.o.	Društvo ograničene odgovornosti	Usluge poreskog savjetovanja, računovodstvene usluge i usluge obračuna plata
KPMG Tax&Advisory B-H d.o.o. – Podružnica Banja Luka	Društvo ograničene odgovornosti	Usluge poreskog savjetovanja, računovodstvene usluge i usluge obračuna plata

KPMG B-H d.o.o. za reviziju
Zmaja od Bosne 7-7a
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: +387 (0)33 941 500
Fax: +387 (0)33 590 428

KPMG B-H d.o.o. za reviziju – Podružnica Banja Luka
ul. Svetozara Markovića broj 5
78 000 Banja Luka
Bosna i Hercegovina

Tel: +387 (0)51 227 950
Fax: +387 (0)51 227 952

info@kpmg.ba
kpmg.ba

Prilozi

Prilog 3

Uprava KPMG u BiH

Vedran Vukotić
Partner, izvršni direktor

vvukotic@kpmg.com

Senad Pekmez
Direktor

spekmez@kpmg.com

Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

mbecirbegovic@kpmg.com

home.kpmg

home.kpmg/socialmedia

Ovdje sadržani podaci općenite su prirode i nisu namijenjeni rješavanju okolnosti određenog pojedinca ili subjekta. Iako se trudimo pružiti tačne i pravovremene informacije, ne može se jamčiti da su takve informacije tačne na dan primitka ili da će biti tačne i u budućnosti. Niko se ne bi trebao ponašati prema takvim informacijama bez odgovarajućeg stručnog savjeta nakon temeljitog ispitivanja određene situacije.

© 2022 KPMG B-H d.o.o. za reviziju je bh. društvo s ograničenom odgovornošću i član je mreže nezavisnih društava povezanih s KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim jamstvom. Sva prava su pridržana.

Naziv i logotip KPMG registrirani su zaštitni znaci ili zaštitni znaci tvrtke KPMG International.

Naziv publikacije: Izvještaj o Transparentnosti 2021